

Bruxelles, 29. studenoga 2022.
(OR. en)

15400/22

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0392(COD)**

PI 170
COMPET 968
MI 884
IND 520
IA 208
CODEC 1864

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	28. studenoga 2022.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 667 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o pravnoj zaštiti dizajna (preinaka)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 667 final.

Priloženo: COM(2022) 667 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.11.2022.
COM(2022) 667 final

2022/0392 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o pravnoj zaštiti dizajna (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2022) 422 final} - {SWD(2022) 367 final} - {SWD(2022) 368 final} -
{SWD(2022) 369 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Pravima industrijskog dizajna štiti se izgled proizvoda. Industrijski dizajn čini proizvod privlačnim. Vizualna privlačnost jedan je od ključnih čimbenika zbog kojih potrošači biraju jedan proizvod, a ne drugi. Proizvođači proizvoda s dobrim dizajnom imaju bitnu konkurentsku prednost. Kako bi se potaknulo inoviranje i stvaranje novih dizajna proizvoda u digitalnom dobu, postoji sve veća potreba za pristupačnom, dugoročno održivom, učinkovitom i dosljednom pravnom zaštitom prava dizajna.

Sustav zaštite dizajna u Europi stariji je od 20 godina. Zakoni država članica koji se odnose na industrijski dizajn djelomično su usklađeni Direktivom 98/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. („Direktiva”). Osim nacionalnih sustava zaštite dizajna Uredbom Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. („Uredba”) uspostavljen je samostalni sustav za zaštitu jedinstvenih prava koja imaju jednak učinak u cijelom EU-u. Uredba je dosad izmijenjena samo jednom, 2006., kako bi se EU pridružio haškom međunarodnom registracijskom sustavu.

Osim toga, i dalje postoji prijelazni pravni okvir u odnosu na zaštitu dizajna za rezervne dijelove za popravke. Budući da o tom pitanju nije postignut dogovor, Direktiva uključuje „klauzulu o zamrzavanju” (klauzula „freeze-plus”), u skladu s kojom države članice mogu zadržati postojeće zakone o tome trebaju li rezervni dijelovi biti obuhvaćeni zaštitom dok se na prijedlog Komisije ne donesu izmjene Direktive. Međutim, smiju uvoditi izmjene samo u te zakone, pod uvjetom da je svrha liberalizacija tržišta rezervnih dijelova.

Prijedlog koji je Komisija predstavila 2004.¹, u skladu s kojim bi se zaštita dizajna za vidljive rezervne dijelove uskladila dodavanjem „klauzule o popravku” u Direktivu (koja je već uključena u Uredbu) nije dobio dovoljnu potporu u Vijeću unatoč velikoj potpori Europskog parlamenta². Prijedlog je povučen 2014.

U skladu sa svojom agendom za bolju regulativu³, u okviru koje će se politike EU-a redovito revidirati, Komisija je 2014. započela evaluaciju funkcioniranja sustava zaštite dizajna u EU-u, koja uključuje sveobuhvatnu ekonomsku i pravnu procjenu potkrijepljenu nizom studija. Vijeće Europske unije 11. studenoga 2020. donijelo je zaključke o politici intelektualnog vlasništva i reviziji sustava industrijskog dizajna u EU-u⁴. Pozvalo je Komisiju da predstavi prijedloge za reviziju zakonodavstva EU-a o dizajnu kako bi se sustavi zaštite dizajna modernizirali, a zaštita dizajna učinila privlačnijom pojedinačnim dizajnerima i poduzećima, osobito malim i srednjim poduzećima (MSP-ovima).

¹ Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 98/71/EZ o pravnoj zaštiti dizajna, COM(2004) 582 final.

² Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. prosinca 2007. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 98/71/EZ o pravnoj zaštiti dizajna (COM(2004)0582-C6-0119/2004-2004/0203(COD)).

³ Komunikacija Komisije: Bolja regulativa za bolje rezultate – Agenda EU-a, COM(2015) 215, Europska komisija, 19. svibnja 2015., str 4.

⁴ Dokument Vijeća 2020/C 379 I/01.

Komisija je na temelju konačnih rezultata evaluacije⁵ u Komunikaciji „Iskorištavanje inovacijskog potencijala EU-a – Akcijski plan za intelektualno vlasništvo za oporavak i otpornost EU-a” od 25. studenoga 2020.⁶ najavila da će nakon uspješne reforme zakonodavstva EU-a o žigu revidirati i zakonodavstvo EU-a o zaštiti dizajna. Vijeće je 25. lipnja 2021. donijelo dodatne zaključke o politici intelektualnog vlasništva⁷ u kojima je pozvalo Komisiju da pravodobno i što prije predstavi prijedlog revizije i modernizacije zakonodavstva o industrijskom dizajnu. Nadalje, Europski parlament u povoljnom mišljenju o Akcijskom planu za intelektualno vlasništvo istaknuo je potrebu za revizijom sustava zaštite dizajna s obzirom na to da je uspostavljen prije 20 godina⁸.

Ova inicijativa i paralelni prijedlog izmjene Uredbe smatraju se paketom u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT), a glavni im je zajednički cilj promicanje izvrsnosti dizajna, inoviranja i konkurentnosti u EU-u. To će se ostvariti tako što će se sustav zaštite dizajna učiniti svrsishodnim u digitalnom dobu te znatno pristupačnijim i učinkovitijim za pojedinačne dizajnere, MSP-ove te industrije koje se znatno koriste dizajnom u smislu manjih troškova i složenosti te veće brzine, predvidljivosti i pravne sigurnosti.

Konkretno, ova inicijativa za preinaku Direktive temelji se na sljedećim ciljevima:

- modernizacija i poboljšanje sadašnjih odredbi Direktive izmjenom zastarjelih odredaba, povećanjem pravne sigurnosti i pojašnjenjem prava dizajna u smislu opsega i ograničenja,
- veća usklađenost nacionalnih prava o dizajnu i postupaka radi jačanja interoperabilnosti i komplementarnosti sa sustavom dizajna Zajednice dodavanjem novih materijalnih pravila i uvođenjem glavnih postupovnih pravila u Direktivu u skladu s odredbama Uredbe,
- dovršavanje jedinstvenog tržišta rezervnih dijelova za popravke uvođenjem klauzule o popravku u Direktivu, kako je već uključena u Uredbu.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovim se Prijedlogom stavlja izvan snage i zamjenjuje postojeća Direktiva 98/71/EZ. Zajedno s paralelnim prijedlogom za izmjenu Uredbe (EZ) br. 6/2002 ovaj Prijedlog čini usklađen paket za provedbu Akcijskog plana za intelektualno vlasništvo u svrhu modernizacije i daljnjeg usklađivanja sadašnjeg zakonodavstva EU-a o zaštiti dizajna.

Kako bi se postigla veća usklađenost nacionalnih odredaba o zaštiti dizajna s pravilima kojima se uređuje uspješan režim dizajna EU-a, ovaj Prijedlog uključuje uvođenje određenih odredbi iz Uredbe (EZ) br. 6/2002 u Direktivu, da se u njoj odraze i povećaju stupanj dosljednosti tih dvaju instrumenata. Ovaj je Prijedlog ujedno u skladu s Direktivom (EU) 2015/2436 Europskog Parlamenta i Vijeća o usklađivanju zakonodavstava država članica o žigovima. To se posebno odnosi na odredbe o krivotvorenoj robi u provozu i odredbe o postupcima kao što su zahtjevi u pogledu prijava i datuma podnošenja te o administrativnim postupcima za proglašavanje ništavosti.

⁵ SWD(2020) 264 final.

⁶ COM(2020) 760 final.

⁷ Dokument Vijeća 2021/C 247/02.

⁸ Izvješće o akcijskom planu za intelektualno vlasništvo za oporavak i otpornost EU-a, koje je donio Odbor za pravna pitanja 30. rujna 2021. (A9-0284/2021), točka 32.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike EU-a**

Ovaj je Prijedlog u skladu s Uredbom (EU) br. 461/2010 (Uredba o skupnom izuzeću za motorna vozila) te je dopunjuje u području protumonopolske politike. Predložena liberalizacija tržišta rezervnih dijelova može pomoći tom protumonopolskom režimu da zaštiti učinkovito tržišno natjecanje na cijelom tržištu rezervnih dijelova za vozila, usluga i popravaka te tako ostvari sve koristi za poduzeća i potrošače na poslijeprodajnom automobilskom tržištu. Prijedlog je u skladu i s nastojanjima iznesenima u inicijativi za održive proizvode čija je svrha poticati popravke i kružno gospodarstvo te ih nadopunjuje.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova ovog Prijedloga je članak 114. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se Europskom parlamentu i Vijeću daju ovlasti za donošenje mjera za usklađivanje odredaba zakona ili drugih propisa u državama članicama, čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Utvrđeni problemi odnose se na znatne razlike u regulatornom okviru, koje ne dopuštaju ili posebno narušavaju jednake uvjete za poduzeća iz EU-a, što dodatno negativno utječe na njihovu konkurentnost i konkurentnost EU-a u cjelini (npr. kad je riječ o rezervnim dijelovima). Stoga je preporučljivo donijeti mjere kojima se mogu poboljšati relevantni uvjeti za funkcioniranje jedinstvenog tržišta. Takve mjere usmjerene na proširenje trenutne razine usklađivanja putem Direktive mogu se donositi samo na razini EU-a, među ostalim i s obzirom na potrebu da se osigura dosljednost sa sustavom dizajna Zajednice.

U tom se kontekstu mora uzeti u obzir da je sustav dizajna Zajednice ugrađen u europski sustav dizajna koji se temelji na načelu supostojanja i komplementarnosti između nacionalne zaštite dizajna i zaštite dizajna na razini EU-a. Dok se Uredbom predviđa cjelovit sustav u kojem su regulirana sva pitanja materijalnog i postupovnog prava, trenutna razina zakonodavnog usklađivanja koja se odražava u Direktivi ograničena je na odabrane odredbe materijalnog prava. Kako bi se osiguralo učinkovito i održivo supostojanje i komplementarnost uključenih sastavnica, potrebno je u Europi stvoriti opći usklađen sustav zaštite dizajna u kojem su materijalna pravila slična i barem glavne postupovne odredbe kompatibilne. Kad je konkretno riječ o zaštiti dizajna rezervnih dijelova, potrebno je dodati da se dovršenje unutarnjeg tržišta rezervnih dijelova može postići samo na razini EU-a. U više od 20 godina postojanja klauzule o zamrzavanju u Direktivi pokazalo se da u državama članicama nema osobitog trenda usklađivanja na dobrovoljnoj osnovi (unatoč uvođenju klauzule o popravku u nekoliko država članica) ili samoregulacijom industrije.

Djelovanjem na razini EU-a sustav zaštite dizajna u cijeloj Europi učinio bi se znatno pristupačnijim i učinkovitijim za poduzeća, posebno MSP-ove i pojedinačne dizajnere. Time bi se uklonili preostali nedostaci na jedinstvenom tržištu rezervnih dijelova za popravke u korist potrošača, koji bi mogli birati konkurentne dijelove po nižim cijenama.

- **Proporcionalnost**

Ciljano usklađivanje, posebno kad je riječ o postupcima registracije i proglašavanja ništavosti, odnosi se na glavne odredbe u postupovnim područjima za koja su dionici zaključili da postoji najveća potreba za usklađivanjem s relevantnim odredbama Uredbe. U procjeni učinka razmatrala se i opcija potpunog usklađivanja svih odredaba o dizajnu (opcija 4.2.), ali je zaključeno da je nerazmjerna stvarnim potrebama (vidjeti odjeljak 6.4. procjene učinka).

Kad je riječ o zaštiti rezervnih dijelova, umetanje klauzule o popravku putem najpoželjnije opcije 1.2. smatra se najproporcionalnijim oblikom dovršetka jedinstvenog tržišta u odnosu na načelo liberalizacije. Takvim djelovanjem na razini EU-a ne bi nastali neposredni troškovi. Za liberalizaciju poslijeprodajnog tržišta potrebni su pravni akti samo u onim državama članicama koje trenutačno štite rezervne dijelove kako bi se ukinula ta zaštita. Od svih razmatranih opcija time bi se stvorili najniži administrativni troškovi. Nadalje, predviđanjem prijelaznog razdoblja od 10 godina tijekom kojeg će postojeća prava dizajna i dalje biti zaštićena, proizvođačima vozila dopustit će se da prilagode svoje ponašanje na tržištu uz minimalni rizik ili ometanje ulaganja i inovacija. Ta je opcija razborita i kad je riječ o pitanjima temeljnih prava i međunarodnih obveza (vidjeti odjeljak 8.1. procjene učinka).

- **Odabir instrumenta**

Prijedlogom bi se trebale provesti ciljane izmjene Direktive 98/71/EZ kako bi se uklonili određeni nedostaci. Budući da se predloženim instrumentom Direktiva želi preinačiti, za to je najprikladnija ista vrsta pravnog instrumenta.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je provela sveobuhvatnu evaluaciju sadašnje Direktive i Uredbe, koja je objavljena u studenome 2020.⁹ Zaključila je da zakonodavstvo EU-a o zaštiti dizajna ispunjava ciljeve i da je i dalje uvelike svrsishodno.

Međutim, u pogledu Direktive 98/71/EZ u evaluaciji su utvrđeni određeni nedostaci, posebno još uvijek vrlo rascjepkano tržište rezervnih dijelova zbog neusklađenosti odredaba o zaštiti dizajna sastavnih dijelova koji se upotrebljavaju za popravak složenih proizvoda. Utvrđeno je da to uzrokuje znatnu pravnu nesigurnost i ozbiljno narušava tržišno natjecanje te istodobno povećava troškove za potrošače. Evaluacijom su utvrđene i nedosljednosti među pravima država članica o dizajnu i u odnosu na Uredbu u pogledu postupaka za registraciju i proglašavanje ništavosti dizajna. Te nedosljednosti negativno utječu na interoperabilnost sustavâ za zaštitu dizajna u EU-u.

Na temelju zaključaka iz evaluacije Europska komisija provela je procjenu učinka, nakon čega je odlučila revidirati zakonodavstvo. Razne faze u procjeni učinka, od utvrđivanja problema i njihovih uzroka do određivanja ciljeva i mogućih opcija politika, temeljile su se na nalazima iz izvješća o evaluaciji.

⁹ SWD(2020) 264 final.

- **Savjetovanja s dionicima**

Opsežno prvo javno savjetovanje provedeno je od 18. prosinca 2018. do 30. travnja 2019.¹⁰ da bi se prikupilo dovoljno dokaza i stavova dionika za evaluaciju zakonodavstva EU-a o dizajnu i utvrdilo u kojoj mjeri to zakonodavstvo funkcionira na predviđeni način i u kojoj se mjeri i dalje može smatrati svrsishodnim. Gotovo dvije trećine ispitanika smatrale su da sustav zaštite dizajna u EU-u (nacionalni sustav dizajna na temelju Direktive i sustav dizajna Zajednice zajedno) dobro funkcionira. S druge strane, gotovo polovina istaknula je neželjene posljedice ili nedostatke Direktive i/ili Uredbe.

Osim opsežnog savjetovanja za evaluaciju, Komisija je od 29. travnja do 22. srpnja 2021. provela drugo javno savjetovanje¹¹ kako bi prikupila dodatne dokaze i mišljenja dionika o odabranim pitanjima te mogućim opcijama i njihovim učincima radi preispitivanja zakonodavstva o dizajnu.

Nedostaci utvrđeni u savjetovanjima uzeti su u obzir u prijedlogu te ih se nastojalo riješiti.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Procjena učinka revizije Direktive 98/71/EZ i Uredbe (EZ) br. 6/2002 temeljila se na dvije bitne vanjske studije, u kojima su u obzir uzeti i ekonomski¹² i pravni¹³ aspekti funkcioniranja sustava zaštite dizajna u EU-u. Osim toga, kad je riječ o pitanju zaštite rezervnih dijelova, procjena učinka potkrijepljena je dvjema dodatnim studijama o učinku zaštite na cijenu i disperziju cijene¹⁴ te o strukturi tržišta rezervnih dijelova za motorna vozila u EU-u¹⁵. Dodatne informacije kojima je potkrijepljena procjena učinka temeljile su se na bliskoj suradnji s Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) i na nekoliko drugih studija i izvješća koje je EUIPO pripremio, kao i na drugim dostupnim studijama i zbirkama podataka koje su pripremila nacionalna i međunarodna javna tijela, uključujući nacionalne urede za intelektualno vlasništvo, članove akademske zajednice i druge dionike.

- **Procjena učinka**

Budući da je ovaj Prijedlog predstavljen u paketu s prijedlogom revizije Uredbe (EZ) br. 6/2002, Komisija je provela zajedničku procjenu učinka za njega i za paralelni prijedlog izmjene Uredbe (EZ) br. 6/2002¹⁶. Ta je procjena učinka podnesena 27. listopada Odboru za nadzor regulative te je od Odbora dobila pozitivno mišljenje 26. studenoga 2021. U konačnoj procjeni učinka u obzir se uzimaju primjedbe sadržane u tom mišljenju.

Komisija je u procjeni učinka razmotrila dva glavna problema:

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1846-Evaluation-of-EU-legislation-on-design-protection/public-consultation_hr

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12609-Intellectual-property-review-of-EU-rules-on-industrial-design-Design-Directive-/public-consultation_hr

¹² https://ec.europa.eu/growth/content/economic-review-industrial-design-europe-0_en

¹³ https://ec.europa.eu/growth/content/legal-review-industrial-design-protection-europe-0_en

¹⁴ Herz, B. i Mejer, M. (2020.). *The effect of design protection on price and price dispersion: Evidence from automotive spare parts* (Učinak zaštite dizajna na cijenu i disperziju cijene: dokazi iz područja rezervnih automobilskih dijelova).

¹⁵ Nikolic, Z. (rujan, 2021.). *Market structure of motor vehicle visible spare parts in the EU* (Struktura tržišta vidljivih rezervnih dijelova za motorna vozila u EU-u). Studija naručena od društva Wolk After Sales Experts GmbH. Dostupna na: <https://op.europa.eu/s/sMA8>.

¹⁶ Dodati poveznicu na procjenu učinka i sažetak.

1. poremećaje u trgovini unutar EU-a i prepreke tržišnom natjecanju u nekim državama članicama u vezi s rezervnim dijelovima za popravke;

2. manjak spremnosti poduzeća, posebno MSP-ova i pojedinačnih dizajnera, da traže zaštitu registriranog dizajna na razini EU-a ili nacionalnoj razini zbog velikih troškova, opterećenja i kašnjenja u dobivanju zaštite te ograničene predvidljivosti u vezi s njom.

Neki aspekti drugog problema (zastarjeli postupci za registraciju registriranih dizajna Zajednice (RCD) i neoptimalne pristojbe koje se plaćaju za RCD) riješit će se paralelnom revizijom Uredbe (EZ) br. 6/2002, ali pitanje rezervnih dijelova (prvi problem) i pitanje različitih (postupovnih) odredaba moraju se riješiti revizijom Direktive 98/71/EZ.

Sljedeće opcije razmotrene su za **rješavanje pitanja rezervnih dijelova** i ostvarenje cilja otvaranja poslijeprodajnog tržišta rezervnih dijelova za tržišno natjecanje:

- **opcija 1.1.: potpuna liberalizacija za sve dizajne tj. tržište odgovarajućih („must-match”) rezervnih dijelova trebalo bi otvoriti za tržišno natjecanje u cijelom EU-u te njime obuhvatiti i postojeće i nove dizajne.** Ta bi opcija uključivala umetanje „klauzule o popravku” iz članka 110. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 6/2002 u Direktivu i omogućavanje istovjetne reprodukcije zaštićenih dijelova složenih proizvoda u svrhu popravka. Umetnuta klauzula o popravku imala bi pravni učinak i u budućnosti i u prošlosti (tj. bila bi primjenjiva na dizajne odobrene prije i nakon njezina stupanja na snagu),
- **opcija 1.2.: trenutna potpuna liberalizacija za nove dizajne, nakon čega slijedi potpuna liberalizacija za stare dizajne poslije prijelaznog razdoblja od deset godina.** Ta bi opcija uključivala iste promjene kao i prethodna opcija, osim što bi klauzula o popravku koju treba umetnuti u Direktivu imala trenutni pravni učinak samo za budućnost (tj. bila bi primjenjiva samo na dizajne za koje je podnesena prijava nakon stupanja na snagu). Dizajni koji su već odobreni prije stupanja na snagu trebali bi i dalje biti zaštićeni tijekom prijelaznog razdoblja od 10 godina,
- **opcija 1.3.: potpuna liberalizacija za nove dizajne.** Kao i u prethodnoj opciji, u ovoj bi opciji klauzula o popravku koju treba umetnuti u Direktivu imala pravni učinak samo u budućnosti. Postojeća prava na dizajn dodijeljena prije stupanja na snagu ne bi se promijenila te bi se stoga mogla zaštititi do 25 godina.

Sljedeće opcije razmotrene su za **rješavanje pitanja različitih postupovnih pravila** i povećanje komplementarnosti i interoperabilnosti između sustava dizajna Zajednice i nacionalnih sustava dizajna:

- **opcija 4.1.: djelomično daljnje usklađivanje nacionalnih prava i povećavanje njihove dosljednosti sa sustavom RCD-a.** Ta bi opcija uključivala dodavanje odredbi u Direktivu o odabranim aspektima prava o dizajnu koji njome još nisu obuhvaćeni i za koje su dionici zaključili da postoji najveća potreba za usklađivanjem, osobito u vezi s postupcima, u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EZ) br. 6/2002. Dodavanje glavnih postupovnih pravila u Direktivu trebalo bi kombinirati s daljnjim usklađivanjem nekoliko odabranih aspekata materijalnog prava (osim pitanja rezervnih dijelova) u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 6/2002,

- **opcija 4.2.: potpuno usklađivanje nacionalnih prava o dizajnu i postupaka.** Tom bi se opcijom obuhvatila opcija 4.1., ali i preostali aspekti materijalnog prava o dizajnu i postupci koji su dio Uredbe (EZ) br. 6/2002, ali ne i Direktive.

U tom je kontekstu ocijenjeno i kako bi se takvo daljnje usklađivanje moglo ostvariti: na dobrovoljnoj osnovi (**podopcije 4.1.a i 4.2.a**) ili na obveznoj osnovi, tj. na temelju zakonodavne mjere EU-a kojom se od država članica zahtijeva da usklade svoja prava o dizajnu (**podopcije 4.1.b i 4.2.b**).

Na temelju rezultata procjene učinka, najpoželjniji skup opcija uključuje **opciju 1.2. i opciju 4.1.b**.

U **opciji 1.2.** predviđa se da će se nakon desetogodišnjeg prijelaznog razdoblja potrošačima omogućiti uštede na tržištima na kojima trenutačno ne postoji klauzula o popravku u rasponu od 340 milijuna EUR do 544 milijuna EUR godišnje zbog cjenovne konkurencije (tijekom desetogodišnjeg prijelaznog razdoblja koristi će se povećati za 4–13 milijuna EUR godišnje te u zadnjoj godini dosegnuti 40–130 milijuna EUR). Tijekom desetogodišnjeg prijelaznog razdoblja potpuna liberalizacija novih dizajna potaknut će tržišno natjecanje i ulazak na tržište vidljivih rezervnih dijelova za nove automobile. Nakon desetogodišnjeg prijelaznog razdoblja i dobavljači originalne opreme i neovisni dobavljači imat će znatno veću operativnu slobodu, što će im omogućiti da ojačaju i utvrde svoj položaj na tržištu.

Opcijom 4.1.b poduzećima i dizajnerima olakšat će se i smanjiti troškovi dobivanja zaštite dizajna u svim državama članicama, posebno zbog dodavanja glavnih postupovnih pravila u Direktivu u skladu s Uredbom. Time će se dodatno povećati predvidljivost, pomoći u smanjenju troškova vođenja multinacionalnih portfelja intelektualnog vlasništva te olakšati i smanjiti troškove uklanjanja ništavih dizajna iz registra. Takvo daljnje usklađivanje prava imat će i dodatne pozitivne učinke na suradnju EUIPO-a i nacionalnih ureda za intelektualno vlasništvo na temelju postojećeg okvira utvrđenog u članku 152. Uredbe (EU) 2017/1001 o žigu Europske unije.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Ovaj Prijedlog preinake Direktive 98/71/EZ i paralelni prijedlog izmjene Uredbe (EZ) br. 6/2002 uključeni su u Prilog II. Programu rada Komisije za 2022.¹⁷ Stoga su dio Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT).

Ovim Prijedlogom sustavi zaštite dizajna u EU-u nastoje se prilagoditi digitalnom dobu te učiniti pristupačnijima i učinkovitijima za podnositelje prijava i one koji žele izbrisati ništave dizajne iz registra. Kad je riječ o digitalizaciji, predloženo usklađivanje zahtjeva za prikaz dizajna omogućit će podnositeljima prijava da dizajne reproduciraju bilo gdje, na jasan i precizan način, uporabom općedostupne tehnologije. Time će se prije svega olakšati registriranje novih digitalnih dizajna. Kad je riječ o pojednostavnjenju, predloženim daljnjim usklađivanjem poduzećima će se omogućiti da objedinjavanjem nekoliko dizajna u jednoj prijavi podnesu višestruke prijave za dizajn bilo gdje na nacionalnoj razini, a da pritom nisu ograničena na proizvode iste vrste. Iako će to podnositeljima prijava za dizajn uvelike olakšati život, koristi se ne mogu kvantificirati jer će u biti ovisiti o pristojbama utvrđenima na nacionalnoj razini. Osim toga, očekuje se da će se ukidanjem ispitivanja stanja tehnike po službenoj dužnosti na nacionalnoj razini (kako bi se osigurala ista razina dostupnosti zaštite kao na razini EU-a) znatno smanjiti trajanje postupaka registracije u onim državama

¹⁷ [Program rada Komisije za 2022. – ključni dokumenti | Europska komisija \(europa.eu\)](#).

članicama u kojima se to još uvijek provodi. Poduzeća će stoga moći dobiti zaštitu mnogo brže i uz niže troškove. Nadalje, (obvezno) uvođenje postupaka za proglašavanje ništavosti na razini ureda radi otkazivanja registracije dizajna bez potrebe obraćanja sudu trebalo bi biti od velike koristi i za konkurente i za nositelje prava jer je manje složeno i iziskuje niže troškove.

Cilj je ovog Prijedloga i dovršenje jedinstvenog tržišta rezervnih dijelova za popravke uvođenjem klauzule o popravku kojom se ti dijelovi izuzimaju iz zaštite dizajna. Očekuje se da će potpuna liberalizacija tržišta rezervnih dijelova potrošačima donijeti znatne koristi u smislu većeg izbora i nižih cijena.

Relevantne uštede navedene su i sažete u tablici 8.1. procjene učinka.

- **Temeljna prava**

Dizajneri bi zbog inicijative trebali imati bolje mogućnosti za zaštitu prava, što bi imalo pozitivan učinak na temeljna prava kao što su pravo na vlasništvo i pravo na djelotvoran pravni lijek. Kako bi sustav zaštite dizajna u EU-u bio uravnoteženiji, inicijativom se nastoji uspostaviti razrađeniji skup ograničenja prava dizajna i umetnuti klauzula o popravku, uzimajući u obzir pitanje pravednosti i tržišnog natjecanja.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog neće utjecati na proračun Europske unije te mu stoga nije priložen financijski izvještaj predviđen člankom 35. Financijske uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će pratiti tržište EU-a za rezervne dijelove kako bi utvrdila dovodi li uvođenje klauzule o popravku na razini EU-a doista do predviđenih ušteda. Razmotrit će i pokretanje posebnih studija i anketa za praćenje razvoja cijena i posebno ponašanja kupaca.

Kad je riječ o daljnjem usklađivanju nacionalnih prava, Komisija će pratiti obavijesti država članica o mjerama za prenošenje i reagirati na sva kašnjenja ili nedosljednosti. Kad se sva pravila pravilno prenesu, u evaluaciji će se uzeti u obzir skup relevantnih pokazatelja iz odjeljka 9. procjene učinka.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Dokumenti s objašnjenjima nisu potrebni jer odredbe Direktive nisu složene za ciljane primatelje.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Budući da je riječ o prijedlogu preinake Direktive 98/71/EZ, detaljno obrazloženje u nastavku odnosi se isključivo na nove odredbe ili odredbe koje treba izmijeniti.

Poglavlje 1.: Opće odredbe

— Definicija dizajna i proizvoda (članak 2.)

Predlaže se da ažurirane i detaljnije definicije pojmova proizvoda i dizajna budu uključene u opće odredbe. Tim ažuriranjem, pojašnjenjem i proširenjem postojećih definicija nastoji se postići da Prijedlog preinake Direktive bude dugoročno održiv s obzirom na tehnološki napredak te da se stvori veća pravna sigurnost i transparentnost s obzirom na prihvatljiv predmet zaštite dizajna.

Poglavlje 2.: Materijalno pravo u području dizajna

— Zaštita dizajna samo registracijom (članak 3.)

Postojeća Direktiva dopušta državama članicama da zaštite dizajn i u neregistriranom obliku¹⁸. Predlaže se ukidanje tog diskrecijskog prava ograničavanjem zaštite dizajna samo na registriranu zaštitu. Jedinstvena zaštita u obliku neregistriranog dizajna EU-a dostupna je tako da ne postoji stvarna potreba za paralelnom (potencijalno različitom) neregistriranom zaštitom.

— Početak zaštite (članak 10.)

Kako bi se uklonile postojeće nedosljednosti, pojašnjava se da zaštita dizajna počinje tek registracijom u registru.

— Pravo na registrirani dizajn (članci 11. i 12.)

Predlaže se dodavanje novih odredaba o pravu na registrirani dizajn, uključujući pretpostavku vlasništva, u skladu s člancima 14. i 17. Uredbe (EZ) br. 6/2002.

— Razlozi odbijanja registracije i opseg sadržajnog ispitivanja (članci 13. i 29.)

Kako bi se u potpunosti uskladio opseg sadržajnog ispitivanja u cijelom EU-u s onim koje se provodi na razini EUIPO-a (članak 47. Uredbe (EZ) br. 6/2002), razlozi odbijanja registracije trebali bi biti iscrpno utvrđeni i zajamčiti da postupak za dobivanje registriranog dizajna predstavlja najmanji trošak i poteškoće za podnositelje prijave, kao i pri EUIPO-u.

— Razlozi za ništavost (članak 14.)

Predlaže se da se neobvezne odredbe pretvore u obvezne kako bi se povećala predvidljivost i dosljednost sa sustavom dizajna EU-a.

— Predmet zaštite (članak 15.)

Zbog veće pravne sigurnosti u pogledu „uvjeta vidljivosti” predlaže se dodavanje posebne odredbe u Direktivu (uz uvodnu izjavu 17.), u skladu s kojom se zaštita dizajna dodjeljuje (samo) za obilježja izgleda koja su vidljivo prikazana u zahtjevu za registraciju.

Dodatno se pojašnjava (u novoj uvodnoj izjavi 18.) da obilježja dizajna inače ne moraju biti vidljiva u svakom trenutku ili u svakoj situaciji kako bi se osigurala zaštita, osim kad je riječ o sastavnim dijelovima koji nisu vidljivi tijekom uobičajene uporabe složenog proizvoda.

— Opseg prava koja proizlaze iz registriranog dizajna (članak 16.)

¹⁸ Međutim, nijedna država članica ne predviđa takvu zaštitu u neregistriranom obliku.

Kako bi se nositeljima prava dizajna omogućilo da se učinkovitije suočavaju s izazovima koje uzrokuje sve veća uporaba tehnologija 3D ispisa, predlaže se da se opseg prava dizajna tome prilagodi.

Osim toga, nakon reforme zakonodavstva EU-a o žigovima (novi članak 10. stavak 4. Direktive (EU) 2015/2436) smatra se važnim za učinkovitu borbu protiv sve većih aktivnosti krivotvorenja u pravni okvir za industrijski dizajn dodati odgovarajuću odredbu kojom se nositeljima prava omogućuje da spriječe provoz krivotvorenih proizvoda kroz EU ili njihovo stavljanje u drugu carinsku situaciju, a da ondje nisu pušteni u slobodan promet.

— Pretpostavka valjanosti (članak 17.)

Radi veće usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 6/2002 (članak 85. stavak 1.) predlaže se da se u Direktivu doda i odredba o pretpostavci valjanosti.

— Ograničenje dodijeljenih prava (članak 18.)

Kako bi se osigurala bolja ravnoteža uključenih legitimnih interesa i uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije¹⁹, predlaže se da se popis dopuštenih upotreba dopuni dodavanjem referencijalne uporabe te kritike i parodije.

— Klauzula o popravku (članak 19.)

Kako bi se u konačnici obustavio postojeći prijelazni režim i dovršilo jedinstveno tržište rezervnih dijelova za popravke, predlaže se da se u Direktivu umetne klauzula o popravku slična onoj koja je već sadržana u članku 110. Uredbe (EZ) br. 6/2002. Ta je klauzula izričito ograničena na odgovarajuće („must-match”) dijelove složenih proizvoda (ovisne o obliku) kako bi se uzela u obzir presuda Suda EU-a u predmetu *Acacia*²⁰.

Osim toga, trebalo bi jasno navesti da se klauzula o popravku u tužbama zbog povrede prava može upotrijebiti kao obrana jedino ako su potrošači propisno obaviješteni o podrijetlu proizvoda koji se treba upotrijebiti za popravak složenog proizvoda.

Kako bi se ostvarili legitimni interesi nositelja postojećih prava dizajna, klauzula o popravku imala bi (neograničeni) trenutni pravni učinak samo za budućnost, uz istodobnu zaštitu postojećih prava u prijelaznom razdoblju od deset godina.

— Obrana argumentom prethodne uporabe (članak 21.)

Pravo prethodne uporabe uvodi se u skladu s člankom 22. Uredbe (EZ) br. 6/2002. Tim argumentom za obranu u slučaju navodne povrede zaštitit će se oni koji su u dobroj vjeri uložili u dizajn proizvoda prije datuma prvenstva registriranog dizajna i stoga imaju legitiman interes za stavljanje proizvoda na tržište čak i ako je njihov izgled obuhvaćen opsegom zaštite registriranog dizajna.

— Načelo kumulativne zaštite (članak 23.)

Zadržava se načelo kumulativne zaštite dizajna i autorskog prava, pri čemu se uzima u obzir da je od donošenja izvornog zakonodavstva ostvaren napredak u usklađivanju u području autorskog prava.

¹⁹ Presuda u spojenim predmetima C-24/16 i C-25/16, *Nintendo*, ECLI:EU:C:2017:724.

²⁰ Presuda u spojenim predmetima C-397/16 i C-435/16, *Acacia*, ECLI:EU:C:2017:992.

— Obavijest o dizajnu (članak 24.)

Nositeljima registriranih dizajna EU-a na raspolaganju je obavijest o dizajnu, kojom javnost mogu obavijestiti o tome da je dizajn registriran.

Poglavlje 3.: Postupci

Direktivi se dodaje niz glavnih pravila o postupcima u skladu s Direktivom (EU) 2015/2436 radi usklađivanja zakonodavstava država članica o žigovima.

— Zahtjevi u pogledu prikaza (članak 26.)

Kako bi se osiguralo da prikaz dizajna podliježe istim zahtjevima otpornima na buduće promjene u pogledu jasnog i preciznog prikaza dizajna u cijelom EU-u, predlaže se niz detaljnih odredaba koje će se dodati Direktivi.

— Višestruke prijave (članak 27.)

Predlaže se da se predvidi mogućnost kombiniranja nekoliko dizajna u jednoj prijavi, kako je trenutačno predviđeno i člankom 37. Uredbe (EZ) br. 6/2002, a da se pritom ne zahtijeva da se kombinirani dizajni odnose na proizvode istog razreda Lokarnske klasifikacije, kako je predloženo i u odgovarajućoj izmjeni Uredbe.

— Odgoda objave (članak 30.)

U skladu s člankom 50. Uredbe (EZ) br. 6/2002 predlaže se da se predvidi mogućnost zahtijevanja odgode objave prijave dizajna za razdoblje od 30 mjeseci od datuma podnošenja prijave.

— Administrativni postupak za proglašavanje ništavosti (članak 31.)

Kako je uvedeno za postupak brisanja žiga na temelju članka 45. Direktive (EU) 2015/2436, države članice trebale bi predvidjeti administrativni postupak za osporavanje valjanosti registracije dizajna koji će voditi njihovi uredi za intelektualno vlasništvo. U nekim državama članicama valjanost registriranog dizajna može se osporiti samo u sudskim postupcima. Ti su sustavi složeniji i skuplji.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o pravnoj zaštiti dizajna (preinaka)**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o ~~osnivanju~~ ☒ funkcioniranju ☒ Europske ~~zajednice~~ ☒ unije ☒, a posebno njegov članak ~~100.a~~ ☒ 114. stavak 1. ☒,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

↓ novo

- (1) Potreban je veći broj izmjena Direktive 98/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća². Radi jasnoće tu bi direktivu trebalo preinačiti.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 1.
(prilagođeno)

~~budući da ciljevi Zajednice, kako su utvrđeni u Ugovoru, uključuju postavljanje temelja sve
bliskije unije među ljudima Europe, potičući bliskije odnose između država članica Zajednice
i osiguravajući gospodarski i socijalni napredak zemalja Zajednice zajedničkim djelovanjem
kako bi se uklonile prepreke koje dijele Europu; budući da s tim ciljem Ugovor omogućuje~~

¹ SL C [...], [...], str. [...].

² Direktiva 98/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o pravnoj zaštiti dizajna (SL L 289, 28.10.1998., str. 28.).

~~uspostavljanje unutarnjeg tržišta značajnog po ukidanju prepreka slobodnom kretanju robe i također uspostavljanje sustava koji jamči nenarušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu; budući da usklađivanje zakonodavstava država članica o pravnoj zaštiti dizajna promiče te ciljeve;~~

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 2.
(prilagođeno)

~~budući da razlike u pravnoj zaštiti dizajna koje pružaju zakonodavstava država članica izravno utječu na uspostavljanje i rad unutarnjeg tržišta vezano uz robu koja utjelovljuje dizajn; budući da takve razlike mogu narušiti tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu;~~

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 3.
(prilagođeno)

~~budući da je stoga nužno za nesmetan rad unutarnjeg tržišta uskladiti zakonodavstava država članica o dizajnu Zajednice;~~

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 4.
(prilagođeno)

~~budući da je, postupajući tako, važno uzeti u obzir rješenja i prednosti koje sustav dizajna Zajednice pruža poduzećima koja žele steći pravo na dizajn;~~

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 5.
(prilagođeno)

~~budući da nije nužno poduzeti potpuno usklađenje propisa država članica o dizajnu i bit će dovoljno ako se usklađenje ograniči na nacionalne zakonske odredbe koje najizravnije utječu na rad unutarnjeg tržišta; budući da odredbe o sankcijama, pravnim lijekovima i provedbi treba prepustiti nacionalnom zakonodavstvu; budući da ciljeve ovog ograničenog usklađivanja ne mogu postići države članice djelujući samostalno;~~

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 6.
(prilagođeno)

~~budući da države članice trebaju u skladu s tim ostati slobodne utvrditi postupovne odredbe vezane uz registraciju, obnavljanje i poništenje prava na dizajn i odredbe vezane uz učinke takvog poništenja;~~

- (2) U Direktivi 98/71/EZ usklađene su ključne odredbe materijalnog prava država članica o dizajnu za koje se u vrijeme njezina donošenja smatralo da najizravnije utječu na funkcioniranje unutarnjeg tržišta ograničavanjem slobodnog kretanja robe i slobode pružanja usluga u Uniji.
- (3) Zaštita dizajna u nacionalnom pravu država članica postoji paralelno sa zaštitom dostupnom na razini Unije putem dizajna Europske unije („dizajni EU-a”), koji su jedinstvena karaktera i vrijede na cijelom području Unije kao što je utvrđeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 6/2002³. Supostojanje i ravnoteža sustava zaštite dizajna na nacionalnoj razini i razini Unije temelj su pristupa Unije zaštiti intelektualnog vlasništva.
- (4) U skladu sa svojom agendom za bolju regulativu⁴, u okviru koje se politike Unije redovito preispituju, Komisija je provela opsežnu evaluaciju sustava zaštite dizajna u Uniji, uključujući sveobuhvatnu ekonomsku i pravnu procjenu, potkrijepljenu nizom studija.
- (5) U zaključcima od 11. studenoga 2020. o politici intelektualnog vlasništva i reviziji sustava industrijskog dizajna u Uniji⁵ Vijeće je pozvalo Komisiju da predstavi prijedloge za reviziju Uredbe (EZ) br. 6/2002 i Direktive 98/71/EZ. Revizija je zatražena zbog potrebe da se moderniziraju sustavi industrijskog dizajna i da se zaštita dizajna učini privlačnijom pojedinačnim dizajnerima i poduzećima, posebno malim i srednjim poduzećima. Konkretno, revizija je zatražena kako bi se razradile i uzele u obzir izmjene radi poticanja i jačanja komplementarnog odnosa između Unijina sustava zaštite dizajna te nacionalnih i regionalnih sustava zaštite dizajna te poduzele dodatne aktivnosti za smanjenje razlika u sustavu zaštite dizajna u Uniji.
- (6) Na temelju konačnih rezultata evaluacije Komisija je u svojoj komunikaciji od 25. studenoga 2020. naslovljenoj „Iskorištavanje inovacijskog potencijala EU-a. Akcijski plan za intelektualno vlasništvo za oporavak i otpornost EU-a”⁶ najavila da će revidirati zakonodavstvo Unije o zaštiti dizajna nakon uspješne reforme zakonodavstva Unije o žigu.
- (7) U svojem izvješću od 10. studenoga 2021. o akcijskom planu za intelektualno vlasništvo⁷ Europski parlament pozdravio je spremnost Komisije da modernizira zakonodavstvo Unije o zaštiti dizajna, pozvao Komisiju da dodatno uskladi postupak prijave i proglašenja ništavosti u državama članicama te predložio da razmisli o usklađivanju Direktive 98/71/EZ i Uredbe (EZ) br. 6/2002 radi postizanja veće pravne sigurnosti.

Uredba Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice (SL L 3, 5.1.2002., str. 1.).
Komunikacija Komisije: Bolja regulativa za bolje rezultate – Agenda EU-a, COM(2015) 215 final.
Zaključci Vijeća o politici intelektualnog vlasništva i reviziji sustava industrijskog dizajna u Uniji
2020/C 379 I/01 (SL C 379I, 10.11.2020., str. 1.).
Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom
odboru i Odboru regija (COM(2020) 760 final) – Iskorištavanje inovacijskog potencijala EU-a. Akcijski
plan za intelektualno vlasništvo za oporavak i otpornost EU-a.
Izvešće o akcijskom planu za intelektualno vlasništvo za oporavak i otpornost EU-a (2021/2007(INI)).

- (8) Savjetovanje i evaluacija pokazali su da, unatoč prethodnom usklađivanju nacionalnih zakonodavstava, i dalje postoje područja u kojima bi daljnje usklađivanje moglo pozitivno utjecati na konkurentnost i rast.
- (9) Kako bi se osiguralo dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta i olakšalo, prema potrebi, stjecanje, upravljanje i zaštita prava dizajna u Uniji radi rasta i konkurentnosti poduzeća u Uniji, posebno malih i srednjih poduzeća, uzimajući pritom u obzir interese potrošača, potrebno je proširiti usklađivanje zakonodavstava ostvareno Direktivom 98/71/EZ na druge aspekte materijalnog prava o dizajnu kojim se uređuju dizajni zaštićeni registracijom na temelju Uredbe (EZ) br. 6/2002.
- (10) Nadalje, potrebno je uskladiti i postupovna pravila kako bi se olakšalo stjecanje, upravljanje i zaštita prava dizajna u Uniji. Stoga bi trebalo uskladiti određena glavna postupovna pravila u području registracije dizajna u državama članicama i u sustavu dizajna EU-a. U pogledu postupaka u okviru nacionalnog prava dovoljno je odrediti opća načela te državama članicama prepustiti da uspostave detaljnija pravila.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 7.
(prilagođeno)

- (11) Ova Direktiva ne isključuje primjenu na dizajne nacionalnog ili zakonodavstva ☒ Unije ☒ Zajednice koji osiguravaju zaštitu drugačiju od one dane registracijom ili objavom kao dizajna, kao što je zakonodavstvo koje se odnosi na neregistrirana prava ~~na dizajn~~ dizajna, žigove, patente i ~~uporabne~~ ☒ korisne ☒ modele, nepošteno tržišno natjecanje ili građansku odgovornost.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 8.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (12) ~~budući da je u nedostatku usklađenosti zakona o autorskom pravu~~ Važno je utvrditi načelo kumulativne zaštite ~~po prema~~ specifičnom ~~zakonu~~ ☒ zakonodavstvu ☒ o zaštiti registriranih dizajna i ~~zakonu~~ ☒ zakonodavstvu ☒ o autorskom pravu, istodobno ostavljajući državama članicama slobodu određivanja razmjera zaštite autorskog prava i uvjeta pod kojima se pruža takva zaštita; ~~⇒ pri čemu bi i dizajni zaštićeni pravima dizajna trebali moći biti zaštićeni kao djela zaštićena autorskim pravom, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi zakonodavstva Unije o autorskom pravu.~~ ⇐

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 9.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (13) Za postizanje ciljeva unutarnjeg tržišta uvjeti za dobivanje prava ~~na registrirani dizajn~~ registriranog dizajna moraju biti potpuno jednaki u svim državama članicama.

- (14) S tim je ciljem nužno dati jednaku ~~☒~~ jedinstvene ~~☒~~ definicije ~~☒~~ pojma ~~☒~~ pojmova ~~☒~~ dizajna ~~☒~~ i proizvoda, koje su jasne, transparentne i u skladu s najnovijim tehnologijama, uzimajući u obzir i pojavu novih dizajna koji nisu realizirani u fizičkim proizvodima. Popis relevantnih proizvoda nije konačan, no primjereno je razlikovati proizvode realizirane u fizičkom obliku, prikazane u grafičkom obliku, ili proizvode vidljive iz prostornog rasporeda predmeta posebno namijenjenih oblikovanju unutarnjeg okruženja. U tom smislu trebalo bi prepoznati da i kretanje, prijelaz ili bilo koja druga vrsta animacije obilježja mogu doprinijeti izgledu dizajna, osobito kad je riječ o dizajnima koji nisu realizirani u fizičkom obliku. ~~☒~~
- (15) ~~☒~~ Nadalje, postoji potreba za jedinstvenom definicijom ~~☒~~ zahtjeva ~~vezanih uz novitet~~ novosti i ~~individualni karakter~~ individualnog karaktera koje moraju zadovoljavati prava ~~na registrirani dizajn~~ registriranog dizajna.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 10.
(prilagođeno)

- (16) ~~Bitno je, za~~ Za olakšavanje slobodnog kretanja robe, ~~☒~~ potrebno je ~~☒~~ načelno omogućiti da pravo ~~na registrirani dizajn~~ registriranog dizajna pruža nositelju prava jednaku zaštitu u svim državama članicama.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 11.
(prilagođeno)

- (17) Zaštita se dodjeljuje registracijom nositelja prava za ona obilježja dizajna proizvoda, u ~~cijelosti~~ cijelosti ili djelomično, koja su vidljivo prikazana u ~~primjeni~~ ~~☒~~ prijavi ~~☒~~ i stavljena na raspolaganje javnosti, objavljivanjem ili konzultiranjem bitne dokumentacije.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 12.
(prilagođeno)
☒ novo

- (18) ☒ Iako obilježja dizajna ne moraju biti vidljiva u svakom trenutku ili u svakoj situaciji da bi se ostvarila zaštita dizajna, kao iznimka od tog načela ~~☒~~ zaštita se ne treba proširiti na one sastavne dijelove koji nisu vidljivi tijekom uobičajene uporabe ☒ složenog ☒ proizvoda ili na obilježja dijelova koji nisu vidljivi kad se dio sastavi ili koji sami po sebi ne zadovoljavaju zahtjeve ~~vezane uz novitet~~ novosti i ~~individualni karakter~~ individualnog karaktera. ☒ Stoga ta ☒ obilježja dizajna ☒ sastavnih dijelova složenog proizvoda ☒ koja su isključena iz zaštite iz navedenih razloga ne treba uzeti u razmatranje u svrhu procjene ispunjavaju li druga obilježja dizajna zahtjeve za zaštitu.

↓ novo

- (19) Iako oznake proizvoda ne utječu na opseg zaštite dizajna kao takav, uz prikaz dizajna mogu poslužiti za određivanje prirode proizvoda u kojem je dizajn sadržan ili na koji bi se trebao primijeniti. Osim toga, oznake proizvoda poboljšavaju pretraživost dizajna u registru dizajna koji vodi ured za industrijsko vlasništvo. Stoga bi se prije registracije trebalo pobrinuti da postoje točne oznake proizvoda kojima se olakšava pretraživanje i povećava transparentnost i dostupnost registra bez nepotrebnog opterećenja za podnositelje prijava.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 13.

⇒ novo

- (20) Procjena o tome ima li dizajn individualan karakter treba se temeljiti na tome razlikuje li se ~~jasno~~ opći dojam kojega on ostavlja na obaviještenog korisnika koji promatra dizajn od onoga koji na njega ostavlja ⇒ bilo koji drugi dizajn koji je dio ⇐ ~~postojeći korpus postojećeg korpusa~~ dizajna, uzimajući u obzir prirodu proizvoda na kojeg je dizajn primijenjen ili u kojem je ~~utjelovljen~~ sadržan, a posebno industrijski sektor kojemu pripada i stupanj slobode dizajnera u stvaranju dizajna.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 14.

⇒ novo

- (21) Ne treba sprečavati tehnološke inovacije dodjeljujući zaštitu dizajna ⇒ dizajnima koji se sastoje isključivo od ⇐ ~~obilježjima određenima~~ obilježja određenih isključivo tehničkom funkcijom. Podrazumijeva se da to ne uključuje da dizajn mora imati estetsku kvalitetu. ⇒ Pravo na registrirani dizajn može se proglasiti ništavim ako u odabiru obilježja izgleda nisu postojali nikakvi drugi čimbenici osim potrebe da taj proizvod ispunjava tehničku funkciju, a naročito ne čimbenici koji se odnose na vizualni aspekt. ⇐
- (22) Isto tako, međudjelovanje proizvoda različitih marki ne treba sprečavati proširujući zaštitu na dizajn mehaničkog pribora. ~~budući da obilježja dizajna koja su isključena iz zaštite zbog tih razloga ne bi trebalo uzeti u obzir u svrhu procjene ispunjavaju li druga obilježja dizajna zahtjeve za zaštitu;~~

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 15.

- (23) Mehanički pribor modularnih proizvoda može ipak sačinjavati važan element inovativnih karakteristika modularnih proizvoda i predstavljati glavnu promidžbenu vrijednost pa bi stoga trebao biti prihvatljiv za zaštitu.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 16.
(prilagođeno)

- (24) Pravo na dizajn ~~ne postoji~~ ☒ ne bi trebalo postojati ☒ za dizajn koji je suprotan javnoj politici ili prihvaćenim moralnim načelima. Ova Direktiva ne usklađuje nacionalne koncepcije javne politike ili prihvaćenih moralnih načela.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 17.

- (25) Za nesmetan rad unutarnjeg tržišta od velike je važnosti ujediniti razdoblje zaštite koje pružaju prava ~~na registrirani dizajn~~ registriranog dizajna.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 18.
(prilagođeno)

- (26) Odredbe ove Direktive ne dovode u pitanje primjenu pravila tržišnog natjecanja iz članaka ☒ 101. ☒ ~~85.~~ i ☒ 102. ☒ ~~86.~~ Ugovora ☒ o funkcioniranju Europske unije ☒.

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 19.
(prilagođeno)

~~budući da je hitno donošenje ove Direktive postalo vrlo potrebno za neke industrijske sektore; budući da potpuno usklađivanje zakonodavstava država članica o korištenju zaštićenih dizajna u svrhu dozvole popravka složenog proizvoda kako bi povratio njegov izvoran izgled, pri čemu proizvod koji utjelovljuje dizajn ili na koji je primijenjen dizajn sačinjava sastavni dio složenog proizvoda o čijem je izgledu ovisan zaštićeni dizajn, ne može se uvesti u sadašnjoj fazi; budući da nedostatak potpune usklađenosti zakonodavstava država članica o upotrebi zaštićenih dizajna za takav popravak složenog proizvoda ne treba predstavljati prepreku usklađivanju drugih nacionalnih odredbi prava o dizajnu koje najizravnije utječu na rad unutarnjeg tržišta; budući da iz tog razloga države članice trebaju u međuvremenu zadržati na snazi sve odredbe u sukladnosti s Ugovorom koje se odnose na upotrebu dizajna sastavnog dijela upotrijebljenog u svrhu popravka složenog proizvoda kako bi se povratio njegov izvoran izgled, ili ako se uvedu neke nove odredbe vezane uz takvu upotrebu, svrha tih odredbi treba biti jedino liberalizacija tržišta takvih dijelova; budući da države članice koje na dan stupanja na snagu ove Direktive, ne osiguraju zaštitu dizajna sastavnih dijelova, ne moraju registrirati dizajne tih dijelova; budući da tri godine nakon dana provedbe Komisija treba podnijeti analizu posljedica odredbi ove Direktive na industriju Zajednice, na potrošače, na tržišno natjecanje i na rad unutarnjeg tržišta; budući da s obzirom na sastavne dijelove složenih proizvoda analize trebaju posebno uzeti u obzir usklađivanje na temelju mogućih opcija uključujući sustav naknade i ograničeno razdoblje isključivosti prava; budući da najkasnije godinu dana nakon podnošenja analize Komisija treba, nakon savjetovanja s najviše pogođenim stranama, predložiti Europskom parlamentu i Vijeću sve promjene ove Direktive potrebne za upotpunjavanje unutarnjeg tržišta s obzirom na sastavne dijelove složenih proizvoda i sve druge promjene koje smatra nužnima;~~

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 20.
(prilagođeno)

~~budući da prijelazna odredba iz članka 14. vezana uz dizajn sastavnog dijela upotrijebljenog s ciljem popravka složenog proizvoda kako bi se povratio njegov izvoran izgled ne smije predstavljati prepreku slobodnom kretanju proizvoda kojeg sačinjava takav sastavni dio;~~

↓ 98/71/EZ uvodna izjava 21.
(prilagođeno)
⇒ novo

- (27) Stvarni razlozi ~~za~~ ⇒ odbijanja registracije ⇐ ~~odbijanje registracije u onim državama članicama koje predviđaju stvarnu provjeru primjene prije registracije~~ te stvarni razlozi za poništenje prava na registrirani dizajn registriranog dizajna u svim državama članicama ~~moraju~~ ⊗ trebali bi se ⊗ detaljno navesti.
-

↓ novo

- (28) S obzirom na sve veću uporabu tehnologija 3D ispisa u raznim industrijama i posljedične izazove za nositelje prava dizajna da učinkovito spriječe nezakonito i jednostavno kopiranje svojih zaštićenih dizajna, primjereno je predvidjeti da stvaranje, preuzimanje, kopiranje i stavljanje na raspolaganje svakog medija ili softvera kojim se snima dizajn za potrebe reproduciranja proizvoda kojim se povređuje zaštićeni dizajn predstavlja uporabu dizajna koja podliježe odobrenju nositelja prava.
- (29) Radi jačanja zaštite dizajna i učinkovitijeg suzbijanja krivotvorenja te u skladu s međunarodnim obvezama država članica u okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO), posebno u skladu s člankom V. Općeg sporazuma o carinama i trgovini o slobodi provoza i, za generičke lijekove, Deklaracijom o Sporazumu TRIPS i javnom zdravlju, nositelj prava registriranog dizajna trebao bi imati pravo spriječiti treće strane da iz trećih zemalja u državu članicu u kojoj je dizajn registriran unose proizvode koji se na njezinu području ne puštaju u slobodan promet i u kojima je istovjetan dizajn bez odobrenja sadržan ili na njih primijenjen ili ako se dizajn ne može razlikovati u bitnim obilježjima izgleda od takvih proizvoda.
- (30) U tu bi svrhu nositeljima prava registriranog dizajna trebalo biti dopustivo da spriječe ulazak proizvoda kojima je učinjena povreda i njihovo stavljanje u sve carinske situacije, osobito uključujući provoz, pretovar, skladištenje, slobodne zone, privremeni smještaj, unutarnju proizvodnju ili privremeni uvoz, također kada se ti proizvodi ne namjeravaju staviti na tržište predmetne države članice. Carinska tijela trebala bi se u provedbi carinskih kontrola koristiti ovlastima i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 608/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, među ostalim na zahtjev nositelja prava.

⁸ Uredba (EU) br. 608/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1383/2003 (SL L 181, 29.6.2013., str. 15.).

Carinska tijela ponajprije bi trebala provoditi odgovarajuće kontrole na temelju kriterijâ analize rizika.

- (31) Kako bi se uskladila potreba za osiguravanjem učinkovitog izvršavanja prava dizajna s potrebom da se izbjegne otežavanje slobodne trgovine zakonitim proizvodima, pravo nositelja prava dizajna trebalo bi isteći ako tijekom posljedičnih postupaka pokrenutih pred sudskim ili drugim tijelom nadležnim za donošenje meritorne odluke o tome je li došlo do povrede prava registriranog dizajna, deklarant ili posjednik proizvodâ može dokazati da nositelj prava registriranog dizajna nema pravo zabraniti stavljanje tih proizvoda na tržište zemlje krajnjeg odredišta.
- (32) Isključiva prava koja proizlaze iz prava registriranog dizajna trebala bi podlijegati odgovarajućim ograničenjima. Osim privatne i nekomercijalne uporabe i radnji u eksperimentalne svrhe, takav popis dopuštenih uporaba trebao bi uključivati radnje reproduciranja za potrebe citiranja ili podučavanja, referencijalnu uporabu u kontekstu komparativnog oglašavanja i uporabu u svrhu komentiranja ili parodije, pod uvjetom da su te radnje u skladu s praksom poštene trgovine i da ne utječu na nepropisan način na uobičajeno iskorištavanje dizajna. Ako treća strana upotrebljava dizajn radi umjetničkog izražavanja, to bi se trebalo smatrati poštenim sve dok je u skladu s dobrom poslovnom praksom u industriji i trgovini. Nadalje, ova Direktiva trebala bi se primjenjivati tako da se osigura potpuno poštovanje temeljnih prava i sloboda, posebno slobode izražavanja.
- (33) Svrha je zaštite dizajna dodijeliti isključiva prava na izgled proizvoda, ali ne i monopol nad proizvodom kao takvim. Zaštita dizajna za koje ne postoji praktična alternativa zapravo bi dovela do monopola na proizvode. Takva bi zaštita dovela do opasnosti od zlorabe sustava zaštite dizajna. Ako je trećim stranama dopušteno proizvoditi i distribuirati rezervne dijelove, održava se tržišno natjecanje. Ako se zaštita dizajna proširi na rezervne dijelove, te treće strane krše ta prava, nestaje tržišno natjecanje, a nositelju prava dizajna *de facto* se dodjeljuje monopol na proizvode.
- (34) Razlike u zakonodavstvima država članica o korištenju zaštićenih dizajna kako bi se dopustio popravak složenog proizvoda radi vraćanja njegova prvobitnog izgleda, ako proizvod koji sadržava dizajn ili na koji je dizajn primijenjen sačinjava sastavni dio složenog proizvoda ovisan o obliku, izravno utječu na uspostavu i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Takve razlike narušavaju tržišno natjecanje i trgovinu na unutarnjem tržištu te stvaraju pravnu nesigurnost.
- (35) Stoga je za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje u tom području potrebno uskladiti zakonodavstva država članica o zaštiti dizajna u pogledu uporabe zaštićenih dizajna za popravak složenog proizvoda kako bi se vratio njegov prvobitni izgled umetanjem klauzule o popravku slične onoj koja je već sadržana u Uredbi (EZ) br. 6/2002 i koja se primjenjuje na dizajne EU-a na razini Unije, ali koja bi se izričito primjenjivala na sastavne dijelove složenih proizvoda ovisne o obliku. S obzirom na to da se tom klauzulom o popravku prava dizajna nastoje učiniti neizvršivima ako se dizajn sastavnog dijela složenog proizvoda upotrebljava za popravak složenog proizvoda kako bi se vratio njegov prvobitni izgled, trebalo bi je uvrstiti među raspoložive argumente za obranu u postupku zbog povrede prava dizajna iz ove Direktive. Kako bi se osiguralo da potrošači nisu dovedeni u zabludu, nego da mogu donijeti utemeljenu odluku o konkurentskim proizvodima koji se mogu upotrijebiti za popravak, u pravu bi isto tako trebalo izričito

navesti da se proizvođač ili prodavač sastavnog dijela koji nisu propisno informirali potrošača o podrijetlu proizvoda koji će se upotrijebiti za popravak složenog proizvoda ne mogu pozvati na klauzulu o popravku.

- (36) Kako bi se izbjeglo da različiti uvjeti u državama članicama u pogledu prethodne uporabe uzrokuju razlike u pravnoj snazi istog dizajna u različitim državama članicama, primjereno je osigurati da bi svaka treća osoba koja može dokazati da je prije datuma podnošenja prijave dizajna ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma prvenstva, u dobroj vjeri u nekoj državi članici počela upotrebljavati dizajn uključen u opseg zaštite prava registriranog dizajna koji nije kopiran od potonjeg ili je u tu svrhu provela ozbiljne i stvarne pripreme trebala imati pravo na ograničeno iskorištavanje tog dizajna.
- (37) Kako bi se poboljšao i olakšao pristup zaštiti dizajna te povećala pravna sigurnost i predvidljivost, postupak za registraciju dizajna u državama članicama trebao bi biti učinkovit i transparentan te bi trebao slijediti pravila slična onima koja se primjenjuju na dizajne EU-a.
- (38) U tu je svrhu potrebno utvrditi zajednička pravila o zahtjevima i tehničkim sredstvima za jasan i precizan prikaz dizajna u bilo kojem obliku vizualne reprodukcije u fazi podnošenja prijave, uzimajući u obzir tehnički napredak za vizualizaciju dizajna i potrebe industrije Unije u vezi s novim (digitalnim) dizajnima. Osim toga, države članice trebale bi uspostaviti usklađene norme putem konvergencije praksi.
- (39) Radi veće učinkovitosti primjereno je omogućiti podnositeljima prijave dizajna da kombiniraju više dizajna u jednoj višestrukoj prijavi, a da pritom ne podliježu uvjetu da proizvodi u kojima bi dizajn trebao biti sadržan ili na koje bi se trebao primijeniti moraju biti iz istog razreda Međunarodne klasifikacije za industrijski dizajn.
- (40) Uobičajena objava nakon registracije dizajna u nekim bi slučajevima mogla uništiti ili ugroziti uspjeh komercijalne aktivnosti koja uključuje dizajn. Rješenje je u takvim slučajevima mogućnost odgode objave. Radi dosljednosti i veće pravne sigurnosti, pri čemu se i poduzećima pomaže da smanje troškove vođenja portfelja dizajna, odgoda objave trebala bi podlijezati istim pravilima u Uniji.
- (41) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za poduzeća i jednaka razina pristupa zaštiti dizajna u cijeloj Uniji ograničavanjem na najmanju moguću mjeru opterećenja registracije i drugih postupovnih opterećenja za podnositelje prijave, svi središnji uredi za industrijsko vlasništvo država članica trebali bi, kao što to čini Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) na razini Unije, ograničiti svoje sadržajno ispitivanje po službenoj dužnosti na nepostojanje razloga odbijanja registracije koji su detaljno navedeni u ovoj Direktivi.
- (42) Kako bi ponudile učinkovit način za proglašavanje ništavosti prava na dizajn, države članice trebale bi predvidjeti administrativni postupak za proglašavanje ništavosti koji je u primjerenoj mjeri usklađen s onim koji se primjenjuje na registrirane dizajne EU-a na razini Unije.
- (43) Poželjno je da središnji uredi za industrijsko vlasništvo država članica i Ured Beneluksa za intelektualno vlasništvo surađuju međusobno i s EUIPO-om u svim područjima registracije dizajna i upravljanja radi promicanja konvergencije praksi i alata, kao što je stvaranje i ažuriranje zajedničkih ili povezanih baza podataka i portala

za savjetovanje i pretragu. Države članice trebale bi nadalje osigurati da njihovi središnji uredi za industrijsko vlasništvo i Ured Beneluksa za intelektualno vlasništvo surađuju međusobno i s EUIPO-om u svim drugim područjima svojih aktivnosti koja su relevantna za zaštitu dizajna u Uniji.

- (44) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest poticanje i stvaranje funkcionalnog unutarnjeg tržišta te olakšavanje registracije, upravljanja i zaštite prava na dizajn u Uniji u korist rasta i konkurentnosti, prema potrebi, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega ili učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (45) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ te je on dao mišljenje
- (46) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s Direktivom 98/71/EZ. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnje direktive.
- (47) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu roka za prenošenje u nacionalno pravo direktive, koji je naveden u Prilogu I.,

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE 1.

⊠ OPĆE ODREDBE ⊠

Članak 1.2

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na:
- (a) prava ~~na dizajn~~ dizajna registrirana ~~od strane u središnjih ureda~~ središnjim uredima za industrijsko vlasništvo država članica;
 - (b) prava ~~na dizajn~~ dizajna registrirana u Uredu ~~za dizajn~~ Beneluksa za intelektualno vlasništvo;
 - (c) prava ~~na dizajn~~ dizajna registrirana u skladu s međunarodnim ugovorima sporazumima koji ~~su na snazi~~ imaju učinak u državi članici;

⁹ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

(d) prijave za pravo ~~na dizajn~~ dizajna koje se navode pod točkama (a), (b) i (c).

2. ~~U svrhu~~ Za potrebe ove Direktive registracija dizajna također obuhvaća objavu koja slijedi nakon evidentiranja dizajna u uredu za industrijsko vlasništvo države članice u kojoj objava ima učinak ostvarivanja prava ~~na dizajn~~ dizajna.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive ☒ primjenjuju se sljedeće definicije ☒:

↓ novo

(1) „ured” znači središnji ured za industrijsko vlasništvo kojem su jedna ili više država članica povjerile registraciju dizajna;

(2) „registar” znači registar dizajna koji vodi ured;

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)

⇒ novo

(3~~a~~) „dizajn” znači izgled cijelog ili dijela proizvoda koji proizlazi iz njegovih obilježja, posebno linija, obrisa, boja, oblika, teksture, ~~i/ili~~ materijala samog proizvoda i/ili njegovih ukrasa ⇒, uključujući kretanje, prijelaz ili bilo koju drugu vrstu animacije tih obilježja;

(4~~b~~) „proizvod” znači svaki industrijski ili ~~ručno izrađen~~ zanatski predmet ☒ koji nije računalni program ☒, ⇒ neovisno o tome je li u fizičkom ili digitalnom obliku, ⇒ uključujući, ~~između ostalog,~~

(a) ~~dijelove za sastavljanje složenog proizvoda, ambalaže~~ ambalažu, ⇒ setove proizvoda, ⇒ ~~opreme~~ opremu, ⇒ prostorni raspored predmeta posebno namijenjenih oblikovanju unutarnjeg okruženja, ⇒ ☒ i dijelove za sastavljanje složenog proizvoda; ☒

(b) ~~grafičkih~~ grafičke ⇒ radove ili ⇒ ~~simbola~~ simbole ⇒, logotipe, reljefne uzorke, ⇒ i ~~tipografskih~~ tipografske ~~znakova~~ znakove ⇒ i grafička korisnička sučelja ⇒, ~~osim računalnih programa;~~

(5~~e~~) „složeni proizvod” znači proizvod koji je sastavljen od više sastavnih dijelova koji se mogu zamijeniti ~~dozvoljavajući~~ dopuštajući rastavljanje i ponovno sastavljanje tog proizvoda.

POGLAVLJE 2.

☒ MATERIJALNO PRAVO U PODRUČJU DIZAJNA ☒

Članak 3.

Uvjeti za zaštitu

1. Države članice štite dizajne ~~☒~~ isključivo ~~☒~~ registracijom ~~☒~~ dizajna ~~☒~~ i dodjeljuju isključiva prava njihovim nositeljima u skladu s odredbama ove Direktive.
2. Dizajn se štiti pravom ~~na dizajn~~ dizajna ako je nov i ima individualan karakter.
3. Dizajn primijenjen na ili ~~utjelovljen~~ sadržan u ~~proizvod~~ proizvodu koji čini sastavni dio složenog proizvoda smatra se novim te se smatra da ima individualan karakter:
 - (a) ako sastavni dio, ~~jednom kad~~ nakon što je ~~utjelovljen~~ ugrađen u složeni proizvod, ostaje vidljiv tijekom uobičajene uporabe proizvoda; i
 - (b) u ~~onoj~~ mjeri u kojoj ta vidljiva obilježja sastavnog dijela sama po sebi ispunjavaju zahtjeve ~~noviteta~~ novosti i individualnog karaktera.
4. „Uobičajena uporaba” u ~~okviru značenja~~ smislu stavka 3. točke (a) je uporaba krajnjeg korisnika, bez održavanja, servisiranja ili popravka.

Članak 4.

Novost ~~dizajna~~

Dizajn se smatra novim ako ~~takav isti~~ istovjetan dizajn nije stavljen na raspolaganje javnosti prije datuma ~~evidentiranja~~ podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva. Dizajni se smatraju ~~istima~~ istovjetnima ako se njihova obilježja razlikuju samo u nebitnim pojedinostima.

Članak 5.

Individualan karakter

1. Za dizajn se smatra da ima individualan karakter ako se sveukupni dojam koji ostavlja na obaviještenog korisnika razlikuje od sveukupnog dojma koji na takvog korisnika ostavlja bilo koji dizajn koji je stavljen na raspolaganje javnosti prije datuma ~~evidentiranja~~ podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva.
2. U ocjeni individualnog karaktera u obzir se uzima stupanj slobode dizajnera u razvoju dizajna.

Članak 6.

Iznošenje na vidjelo Otkrivanje

1. Za potrebe primjene članaka 4. i 5., dizajn se smatra stavljen javnosti na raspolaganje ako je bio objavljen nakon registracije ili drukčije, ili izložen, upotrijebljen u trgovini ili drukčije ~~iznesen na vidjelo~~ otkriven, osim ako ti događaji ne mogu razumno postati

znani specijaliziranim krugovima za predmetni sektor koji radi unutar ~~Unije~~ ~~Zajednice~~, u uobičajenom tijeku posla, prije datuma ~~evidentiranja~~ podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva. Dizajn se ne smatra stavljen na raspolaganje javnosti iz samog razloga što je ~~bio razotkriven~~ ~~otkriven~~ trećoj osobi pod eksplicitnim ili implicitnim uvjetima povjerljivosti.

2. ~~Razotkrivanje~~ Otkrivanje se ne uzima u obzir ~~u svrhu~~ za potrebe primjene članaka 4. i 5. ako je ~~otkriveni dizajn, koji je istovjetan dizajnu~~ ~~dizajn~~ za koji se ~~zahtjeva~~ ~~zahtijeva~~ zaštita ~~prema na temelju prava o registriranom dizajnu~~ prava registriranog dizajna države članice ~~ili nije drukčiji od njega u smislu ukupnog dojma,~~ ~~stavljen na raspolaganje javnosti:~~
 - (a) od strane dizajnera, ~~njegovog~~ ~~njegova~~ sljednika ili treće osobe kao rezultat informacije ~~koju je dizajner ili njegov sljednik pružio ili radnje koju je poduzeo osigurane ili akcije poduzete od strane dizajnera ili njegovog sljednika;~~ ~~Unije~~ i ~~Zajednice~~
 - (b) tijekom 12-mjesečnog razdoblja prije datuma ~~evidentiranja~~ podnošenja prijave za registraciju ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva.
3. Stavak 2. također se primjenjuje ako je dizajn bio stavljen na raspolaganje javnosti kao posljedica zlouporabe u odnosu na dizajnera ili ~~njegovog~~ ~~njegova~~ sljednika.

Članak 7.

Dizajni ~~određeni~~ uvjetovani svojom tehničkom funkcijom i dizajni ~~medupovezivanja~~ spojnih elemenata

1. Pravo ~~na dizajn~~ dizajna ne postoji za obilježja proizvoda koja su isključivo ~~određena~~ uvjetovana njegovom tehničkom funkcijom.
2. Pravo ~~na dizajn~~ dizajna ne postoji za obilježja proizvoda koja nužno moraju biti reproducirana u ~~svojem~~ istom obliku i dimenzijama ~~kako bi se dozvolilo da se~~ da bi se proizvod u kojem je dizajn ~~utjelovljen~~ sadržan ili na koji je primijenjen ~~mehanički poveže s ili stavi u, oko ili nasuprot drugog proizvoda~~ mogao mehanički spojiti s drugim proizvodom, biti smješten u ili uz drugi proizvod ili oko njega, kako bi svaki proizvod mogao obavljati svoju funkciju.
3. Bez obzira na stavak 2., pravo ~~na dizajn~~ dizajna, pod uvjetima određenima u člancima 4. i 5. postoji za dizajn koji služi svrsi višestrukog ~~sakupljanja~~ sklapanja ili spajanja međusobno ~~zamjenljivih~~ zamjenjivih proizvoda unutar modularnog sustava.

Članak 8.

Dizajni u suprotnosti s javnom politikom i moralom

Pravo ~~na dizajn~~ dizajna ne postoji za dizajn koji je u suprotnosti s javnom politikom ili prihvaćenim moralnim načelima.

Članak 9.

Područje primjene Opseg zaštite

1. ~~Područje primjene~~ Opseg zaštite osigurane pravom ~~na dizajn~~ dizajna uključuje svaki dizajn koji na obaviještenog korisnika ne ostavlja različit sveukupni dojam.
2. U ocjeni ~~područja primjene opsega~~ zaštite u obzir se uzima stupanj slobode dizajnera u razvoju dizajna.

Članak 10.

☒ Početak i trajanje ☒ Uvjet zaštite

~~Nakon registracije, ☒ 1. Za ☒ dizajn koji zadovoljava zahtjeve članka 3. stavka 2. zaštićen je pravom na dizajn ☒ zaštita koja proizlazi iz prava registriranog dizajna počinje kad ured registrira dizajn. ☒~~

☒ 2. Registrirani dizajn registrira se ☒ ~~za jedno ili više razdoblja~~ ☒ na razdoblje ☒ od ~~5~~ pet godina ☒ koje se računa ☒ od ~~dana evidentiranja prijave~~ datuma podnošenja zahtjeva ☒ za registraciju ☒. Nositelju prava se razdoblje zaštite može ~~obnoviti~~ produljiti za jedno ili više razdoblja, svako od pet godina, do ukupnog razdoblja od 25 godina od ~~dana evidentiranja~~ datuma podnošenja ☒ zahtjeva za registraciju ☒.

↓ novo

Članak 11.

Pravo na registrirani dizajn

1. Pravo na registrirani dizajn pripada dizajneru ili njegovu pravnom sljedniku.
2. Ako su dvije ili više osoba zajednički stvorile dizajn, pravo na registrirani dizajn pripada im zajednički.
3. Međutim, ako dizajn stvori zaposlenik u izvršavanju svojih dužnosti ili slijedeći upute svojeg poslodavca, pravo na registrirani dizajn pripada poslodavcu, ako nije drukčije ugovoreno ili predviđeno nacionalnim pravom.

Članak 12.

Pretpostavka u korist registriranog nositelja dizajna

Osoba u čije je ime registrirano pravo dizajna ili, prije registracije, osoba u čije je ime podnesena prijava, smatra se osobom ovlaštenom za postupanje u bilo kojem postupku pred uredom na državnom području na kojem se traži zaštita kao i u bilo kojem drugom postupku.

Članak 13. ~~11.~~

~~Nevaljanost ili odbijanje~~ ☒ Razlozi odbijanja ☒ registracije

1. Registracija dizajna odbija se ~~ili, ako je dizajn registriran, pravo na dizajn proglašava se nevaljanim~~ ☒ u sljedećim slučajevima ☒:

- (a) ~~ako dizajn nije dizajn za potrebu~~ u smislu članka ~~12.~~ točke (3a); ~~ili~~
- (b) ~~ako~~ ☒ dizajn ☒ ne ispunjava zahtjeve članka ☒ članka ☒ ~~od 3. do 8.~~ ~~ili~~

Članak 14.

☒ Razlozi za ništavost ☒

☒ 1. Ako je dizajn registriran, pravo dizajna proglašava se ništavim u sljedećim slučajevima: ☒

- ☒ (a) dizajn nije dizajn u smislu članka 2. točke (3); ☒
- ☒ (b) dizajn ne ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima od 3. do 8.; ☒
- (c) ⇒ odlukom nadležnog suda ili tijela ☒ ~~ako osoba koja prijavljuje pravo ili nositelj prava na dizajn dizajna nisu~~ nije na to ~~ovlašten~~ ovlašten prema zakonodavstvu ~~odnosne predmetne~~ države članice; ~~ili~~
- (d) ~~ako je dizajn je u sukobu s prijašnjim dizajnom koji je bio stavljen na raspolaganje javnosti nakon dana evidentiranja prijave ili ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva i koji je zaštićen od dana prije rečenog dana~~ ☒ datuma podnošenja prijave ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, datuma prvenstva dizajna: ☒

i. ~~na temelju registriranim dizajnom~~ registriranog dizajna ~~Zajednice~~ ☒ EU-a ☒ ili ~~prijavom prijave za registrirani dizajn Zajednice~~ ☒ EU-a ☒ ⇒ koja podliježe njegovoj registraciji; ☒

ii. ~~ili na temelju pravom na prava~~ ⇒ registriranog ☒ dizajna ~~odnosne predmetne~~ države članice ili ~~prijavom prijave za takvo pravo~~ ⇒ koja podliježe njegovoj registraciji; ☒

iii. na temelju prava dizajna registriranog u skladu s međunarodnim sporazumima koji imaju učinak u predmetnoj državi članici ili prijave za takvo pravo koja podliježe njegovoj registraciji;

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)

~~2. Svaka država članica može odbiti registraciju dizajna ili, ako je dizajn bio registriran, proglasiti pravo na dizajn nevaljanim.~~

~~(ca) ako je~~ razlikovni znak upotrijebljen je u narednom dizajnu i zakonodavstvo ~~Zajednice~~ Unije ~~ili~~ zakonodavstvo ~~odnosne~~ predmetne države članice koje uređuje taj znak daje pravo nositelju znaka da zabrani takvu uporabu; ~~ili~~

~~(fb) ako~~ dizajn predstavlja neovlaštenu uporabu djela zaštićenog ~~zakonom~~ zakonodavstvom o autorskom pravu ~~odnosne~~ predmetne države članice; ~~ili~~

~~(ge) ako~~ dizajn predstavlja neodgovarajuću uporabu bilo kojeg predmeta navedenog u članku 6.b ~~točki (b)~~ Pariške konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva, ili znački, emblema i grbova na štitu, ~~drugih od~~ osim onih obuhvaćenih člankom 6.b ~~točkom (b)~~ spomenute Konvencije koji su od posebnog javnog interesa u ~~odnosnoj~~ predmetnoj državi članici.

↓ novo

2. Na razloge za ništavost predviđene stavkom 1. točkama (a) i (b) može se pozvati:

(a) svaka fizička ili pravna osoba;

(b) svaka skupina ili tijelo osnovano za potrebe zastupanja interesa proizvođača, pružatelja usluga, trgovaca ili potrošača ako može u vlastito ime tužiti ili biti tuženo u skladu s uvjetima mjerodavnog prava.

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)

3. Na razlog ~~☒~~ za ništavost ~~☒~~ predviđen u stavku 1. točki (c) može se pozvati samo osoba koja je ovlaštena na pravo ~~na dizajn~~ dizajna prema zakonodavstvu ~~odnosne~~ predmetne države članice.

4. Na ~~☒~~ razloge za ništavost ~~☒~~ predviđene stavkom 1. ~~točkom~~ točkama (d), ~~i stavkom 2. točkama~~ (ca) i ~~(fb)~~ može mogu se pozvati samo ~~☒~~ sljedeće osobe: ~~☒~~

(a) ~~osoba koja podnese prijavu~~ podnositelj prijave za proturječno pravo ili koja je ~~nositelj proturječnog tog prava;~~

↓ novo

(b) osobe koje u skladu sa zakonodavstvom Unije ili pravom predmetne države članice imaju pravo ostvarivati predmetna prava;

(c) stjecatelj licencije kojeg je ovlastio nositelj žiga ili prava dizajna.

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)

5. Na razlog ~~☒~~ za ništavost ~~☒~~ predviđen stavkom 1., 2. točkom (ge) može se pozvati samo osoba ili subjekt na koje se ~~☒~~ neodgovarajuća ~~☒~~ uporaba odnosi.

~~6. Stavci 4. i 5. ne dovode u pitanje slobodu država članica da predvide da se na razloge utvrđene u stavku 1. točki (d) i stavku 2. točki (e) može pozvati odgovarajuće ovlašteno tijelo odnosno države članice na vlastitu inicijativu.~~

~~7. Kad se odbije registracija za dizajn ili se pravo na dizajn proglasi nevaljanim prema stavku 1. točki (b) ili stavku 2., dizajn se može registrirati ili pravo na dizajn zadržati u izmijenjenom obliku, ako u tom obliku zadovoljava zahtjeve zaštite i ako se zadrži identitet dizajna. Registracija ili zadržavanje u izmijenjenom obliku može uključivati registraciju kojoj je priloženo djelomično poricanje od strane nositelja prava na dizajn ili unos u registar dizajna odlukom suda kojem se utvrđuje djelomična nevaljanost prava na dizajn.~~

~~8. Svaka država članica može osigurati da se, iznimno od odredaba stavaka od 1. do 7., razlozi odbijanja registracije ili poništenja prava koja su na snazi u toj državi prije datuma stupanja na snagu odredaba potrebnih za zadovoljavanje ove Direktive, primjenjuju na prijave za dizajn koje su sastavljene prije tog datuma i na registracije nastale kao rezultat navedenog.~~

↓ novo

6. Pravo dizajna ne mora se proglasiti ništavim ako podnositelj zahtjeva za dodjelu prava ili nositelj prava iz stavka 1. točaka od (d) do (g) izričito odobri registraciju dizajna prije podnošenja zahtjeva za proglašavanje ništavosti ili prije podnošenja protutužbe.

↓ 98/71/EZ

79. Pravo ~~na dizajn~~ dizajna može se proglasiti ~~nevaljanim~~ ništavim čak i nakon zastare ili odricanja od prava.

↓ novo

Članak 15.

Predmet zaštite

Zaštita se dodjeljuje za obilježja izgleda registriranog dizajna koja su vidljivo prikazana u zahtjevu za registraciju.

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)

Članak 16.12.

Prava koja proizlaze iz prava ~~na dizajn~~ dizajna

1. Registracija dizajna ~~svom~~ nositelju osigurava isključivo pravo na uporabu i pravo da spriječi svaku treću stranu koja nema suglasnost ☒ nositelja ☒ za njegovo korištenje da ga koristi.

2. ☒ Na temelju stavka 1. može se zabraniti ☒ ~~Spomenuta će uporaba obuhvatiti,~~ posebno ☒ sljedeće: ☒

(a) ~~stvaranje~~ stvaranje ~~proizvodnja~~, ~~nuđenje~~ ponuda, stavljanje na tržište, ~~uvoz, izvoz~~ ili ~~uporabu~~ uporaba proizvoda u kojem je dizajn ~~utjelovljen~~ sadržan ili na koji je primijenjen;

☒ (b) uvoz ili izvoz proizvoda iz točke (a); ☒

(c) ~~ili~~ skladištenje ~~takvog~~ proizvoda ☒ iz točke (a) ☒ u ~~te~~ svrhe; ☒ iz točaka (a) i (b); ☒

↓ novo

(d) stvaranje, preuzimanje, kopiranje i razmjena ili distribucija svakog medija ili softvera kojim se snima dizajn za potrebe omogućivanja proizvodnje proizvoda iz točke (a).

↓ 98/71/EZ

~~2. Ako se, prema zakonodavstvu države članice, postupci iz stavka 1. ne mogu spriječiti prije datuma kada su odredbe nužne za zadovoljavanje odredbi ove Direktive stupile na snagu, ne može se pozivati na prava koja proizlaze iz prava na dizajn kako bi se spriječilo da bilo koja osoba koja je započela te postupke prije tog datuma te postupke i nastavi.~~

↓ novo

3. Odstupajući od članka 9. stavka 1., nositelj prava registriranog dizajna ima pravo spriječiti sve treće strane da u trgovačkom prometu iz trećih zemalja u državu članicu u kojoj je dizajn registriran unose proizvode koji se na području te države članice ne puštaju u slobodan promet i u kojima je istovjetan dizajn sadržan ili na njih primijenjen ili ako se dizajn ne može razlikovati u bitnim obilježjima od takvih proizvoda, a odobrenje nije dano.

Pravo iz prvog podstavka istječe ako tijekom postupka za utvrđivanje počinjenja povrede prava registriranog dizajna pokrenutog u skladu s Uredbom (EU) br. 608/2013 deklarant ili posjednik proizvodâ dokaže da nositelj prava registriranog dizajna nema pravo zabraniti stavljanje tih proizvoda na tržište zemlje krajnjeg odredišta.

Članak 17.

Pretpostavka valjanosti

1. U postupcima zbog povrede pretpostavlja se, u korist nositelja prava registriranog dizajna, da su ispunjeni zahtjevi za pravnu valjanost prava registriranog dizajna iz članaka od 3. do 8.

2. Pretpostavka valjanosti iz stavka 1. može se pobiti bilo kojim postupovnim sredstvom dostupnim u nadležnosti predmetne države članice, uključujući protutužbe.

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)

Članak 18.13.

Ograničenje prava koja proizlaze iz prava ~~na dizajn dizajna~~

1. Prava koja proizlaze iz prava ~~na dizajn dizajna po registraciji~~ nakon registracije ne provode se s obzirom na:

- (a) ~~postupke napravljene~~ ☒ radnje poduzete ☒ privatno i u nekomercijalne svrhe;
 - (b) ~~postupke napravljene~~ ☒ radnje poduzete ☒ u eksperimentalne svrhe;
 - (c) ~~postupke~~ radnje reprodukcije u svrhe citiranja ili podučavanja; ~~uz uvjet da su takvi postupci u skladu s praksom poštene trgovine i ne utječu na nepropisan način na uobičajeno iskorištavanje dizajna te da se navede izvor.~~
-

↓ novo

- (d) radnje poduzete za potrebe identifikacije ili upućivanja na proizvod kao proizvod nositelja prava dizajna;
 - (e) radnje poduzete za potrebe komentiranja, kritike ili parodije;
-

↓ 98/71/EZ

~~2. Dodatno, prava koja proizlaze iz prava na dizajn nakon registracije ne provode se s obzirom na:~~

- ~~(f)~~ opremu na brodovima i zrakoplovima registriranim u drugoj zemlji kada isti privremeno uđu na državno područje ~~odnosne~~ predmetne države članice;
 - ~~(g)~~ uvoz rezervnih dijelova i pribora u ~~odnosnu~~ predmetnu državu članicu, u svrhu popravka takvih brodova i zrakoplova;
 - ~~(h)~~ izvedbu popravaka takvih brodova i zrakoplova.
-

↓ novo

2. Stavak 1. točke (c), (d) i (e) primjenjuju se samo ako su radnje u skladu s praksom poštene trgovine i ne utječu na nepropisan način na uobičajeno iskorištavanje dizajna, a kad je

riječ o točki (c), ako je naveden izvor proizvoda u kojem je dizajn sadržan ili na koji je primijenjen.

Članak 19.

Klauzula o popravku

1. Zaštita se ne dodjeljuje za registrirani dizajn koji je sastavni dio složenog proizvoda, o čijem izgledu ovisi dizajn sastavnog dijela i koji se upotrebljava u smislu članka 16. stavka 1. samo za potrebe popravka tog složenog proizvoda kako bi se vratio njegov prvobitni izgled.
2. Proizvođač ili prodavač sastavnog dijela složenog proizvoda koji nije jasnom i vidljivom informacijom na proizvodu ili na neki drugi odgovarajući način propisno informirao potrošača o podrijetlu proizvoda koji se upotrebljava za popravak složenog proizvoda kako bi potrošač mogao donijeti utemeljenu odluku o konkurentnim proizvodima koji se mogu upotrijebiti za popravak ne može se pozvati na stavak 1.
3. Ako u trenutku donošenja ove Direktive nacionalno zakonodavstvo države članice pruža zaštitu dizajna u smislu stavka 1., država članica, odstupajući od stavka 1., nastavlja do ... [Ured za publikacije: unijeti datum = deset godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive] pružati tu zaštitu za dizajne za koje je podnesen zahtjev za registraciju prije stupanja na snagu ove Direktive.

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)

~~Članak 14.~~

Prijelazna odredba

~~Dok se ne usvoje izmjene ove Direktive na prijedlog Komisije u skladu s odredbama članka 18., države članice zadržavaju na snazi svoje postojeće pravne propise koji se odnose na uporabu dizajna sastavnog dijela upotrijebljenog u svrhu popravka složenog proizvoda kako bi se obnovio njegov izvorni izgled i uvode promjene tih odredbi samo ako je njihova svrha liberalizacija tržišta takvim dijelovima.~~

~~Članak 20.15.~~

Iscrpljenje prava

Prava koja proizlaze iz prava ~~na dizajn~~ dizajna nakon registracije ne proširuju se na ~~postupke~~ radnje ~~vezane uz~~ koje se odnose na proizvod u koji ~~kojem je utjelovljen~~ sadržan ili na koji se primjenjuje dizajn uključen u okviru opseg zaštite prava ~~na dizajn~~ dizajna kada je proizvod ~~stavljen~~ na tržište u ~~Uniji~~ Uniji ~~Zajednici~~ stavio ~~od strane nositelja prava na dizajn~~ nositelji prava dizajna ili je to učinjeno uz njegovu suglasnost.

↓ novo

Članak 21.

Prava prethodne uporabe u odnosu na pravo registriranog dizajna

1. Pravo prethodne uporabe ima svaka treća osoba koja može dokazati da je prije datuma podnošenja prijave, ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva, u dobroj vjeri u nekoj državi članici počela upotrebljavati dizajn uključen u opseg zaštite prava registriranog dizajna koji nije kopiran od potonjeg ili je u tu svrhu provela ozbiljne i stvarne pripreme.
2. Pravo prethodne uporabe ovlašćuje svaku treću osobu da iskorištava dizajn u svrhe za koje je ta uporaba provedena, ili za koje su obavljene ozbiljne i stvarne pripreme, prije datuma podnošenja prijave ili datuma priznatog prvenstva prava registriranog dizajna.

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak ~~22.46~~

Odnos prema drugim oblicima zaštite

Odredbe ove Direktive ne dovode u pitanje bilo koje odredbe zakonodavstva ☒ Unije ☒ Zajednice ni zakonodavstva ~~odnosne predmetne~~ države članice koje se odnose na neregistrirana prava ~~na dizajn dizajna~~, žigove ili druge razlikovne znakove, patente i ~~uporabne~~ ☒ korisne ☒ modele, tipografske znakove, građansku odgovornost ili nepošteno tržišno natjecanje.

Članak ~~23.47~~

Odnos prema autorskom pravu

Dizajn zaštićen pravom ~~na dizajn dizajna~~ registriran u ~~nekoj državi članici~~ ili s obzirom na neku državu članicu, u skladu s ovom Direktivom, također je pogodan za zaštitu ~~zakonom o autorskom pravu~~ autorskim pravom ~~te države~~ od datuma stvaranja dizajna ili utvrđivanja u bilo kojem obliku ⇒ uz uvjet da su ispunjeni zahtjevi zakonodavstva Unije o autorskom pravu ⇐. Mjeru u kojoj i uvjete pod kojima se dodjeljuje takva zaštita, uključujući razinu zahtijevane izvornosti, određuje svaka država članica.

↓ novo

Članak 24.

Registracijski znak

Nositelj prava registriranog dizajna može javnost obavijestiti o tome da je dizajn registriran tako da proizvod u kojem je dizajn sadržan ili na koji se primjenjuje obilježi krugom sa slovom D u sredini. Takva obavijest o dizajnu može biti popraćena registracijskim brojem dizajna ili poveznicom na upis dizajna u registar.

POGLAVLJE 3.

POSTUPCI

Članak 25.

Zahtjevi u pogledu prijave

1. Prijava za registrirani dizajn mora sadržavati barem sve od navedenog:
 - (a) zahtjev za registraciju;
 - (b) podatke o podnositelju prijave;
 - (c) prikaz dizajna prikladan za umnožavanje, koji omogućuje da se sve pojedinosti predmeta za koji se traži zaštita jasno vide i mogu objaviti;
 - (d) oznaku proizvoda u kojima bi dizajn trebao biti sadržan ili na koje bi se trebao primijeniti.
2. Prijava za registraciju dizajna podliježe plaćanju pristojbe koju određuje predmetna država članica.
3. Oznaka proizvoda iz stavka 1. točke (d) ne utječe na opseg zaštite dizajna. To se primjenjuje i na opis kojim se objašnjava prikaz dizajna ako je takav opis predvidjela država članica.

Članak 26.

Prikaz dizajna

1. Prikaz dizajna, kako je naveden u članku 25. stavku 1. točki (c), mora biti jasan, precizan, dosljedan i kvalitetan te omogućiti da se sve pojedinosti predmeta za koji se traži zaštita jasno vide i mogu objaviti.
2. Sastoji se od bilo kojeg oblika vizualne reprodukcije dizajna u crno-bijeloj tehnici ili u boji. Reprodukcijska može biti statična, dinamična ili animirana i stvara se bilo kojim odgovarajućim sredstvom, uz uporabu opće dostupne tehnologije, uključujući crteže, fotografije, videozapise ili računalno snimanje/modeliranje.
3. Reprodukcijska mora prikazivati sva obilježja dizajna za koji se traži zaštita u jednom ili više pogleda. Osim toga, mogu se dostaviti i druge vrste pogleda kako bi se dodatno razradila posebna obilježja dizajna, a posebno:
 - (a) uvećani pogledi koji zasebno prikazuju dio proizvoda u povećanom mjerilu;
 - (b) presjeci na kojima je prikazan dio proizvoda;

- (c) shematski pogledi na kojima su rastavljeni dijelovi proizvoda prikazani odvojeno u jednom pogledu; ili
- (d) djelomični pogledi u kojima su dijelovi proizvoda prikazani odvojeno u različitim pogledima.

4. Ako prikaz sadrži različite reprodukcije dizajna ili sadržava više od jednog pogleda, oni moraju biti međusobno usklađeni, a predmet registracije određuje se na temelju svih vizualnih obilježja tih pogleda ili reprodukcija zajedno.

5. Dizajn se prikazuje sam, isključujući sve druge predmete. Na njemu se ne smiju prikazivati tekstualna objašnjenja, riječi ili simboli.

6. Predmet za koji se ne traži zaštita navodi se vizualnim sredstvima za izuzimanje iz zaštite, po mogućnosti u obliku točkastih ili isprekidanih linija. Ako to nije moguće iz tehničkih razloga ili zbog vrste predmetnog dizajna, mogu se upotrebljavati druga vizualna sredstva za izuzimanje iz zaštite, kao što su sjenčanje, odvajanje ili zamagljivanje. Sva takva vizualna sredstva za izuzimanje iz zaštite moraju se dosljedno upotrebljavati.

7. Ako je uz prikaz priložen opis dizajna, ni tim opisom ni u njemu sadržanim verbalnim izuzimanjem iz zaštite ne ograničava se ni proširuje opseg zaštite dizajna kako je reproduciran u prikazu.

8. Središnji uredi za industrijsko vlasništvo država članica i Ured Beneluksa za intelektualno vlasništvo surađuju međusobno i s Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo kako bi utvrdili zajedničke standarde koji se primjenjuju na zahtjeve i načine prikaza dizajna, posebno u pogledu vrsta i broja pogleda koji će se upotrebljavati, vrsta prihvatljivih vizualnih sredstava za izuzimanje iz zaštite te tehničkih specifikacija sredstava koja se upotrebljavaju za reprodukciju, pohranu i prijavu dizajna, kao što su formati i veličina relevantnih elektroničkih datoteka.

Članak 27.

Višestruke prijave

Jedna višestruka prijava za registrirani dizajn može sadržavati više dizajna. Ta mogućnost ne podliježe uvjetu da su svi proizvodi u kojima bi dizajni trebali biti sadržani ili na koje bi trebali biti primijenjeni svrstani u isti razred prema Međunarodnoj klasifikaciji industrijskih dizajna.

Članak 28.

Datum podnošenja prijave

1. Datum podnošenja prijave za dizajn je datum na koji je podnositelj prijave uredu podnio dokumente koji sadržavaju podatke navedene u članku 25. stavku 1. točkama od (a) do (c).

2. Osim toga, države članice mogu omogućiti da priznavanje datuma podnošenja prijave treba podlijegati plaćanju pristojbe kako je navedeno u članku 25. stavku 2.

Članak 29.

Opseg sadržajnog ispitivanja

Uredi ograničavaju svoje ispitivanje prihvatljivosti prijave dizajna za registraciju na nepostojanje stvarnih razloga odbijanja registracije iz članka 13.

Članak 30.

Odgoda objave

1. Podnositelj prijave za registrirani dizajn pri podnošenju prijave može zatražiti odgodu objave registriranog dizajna za razdoblje od 30 mjeseci od datuma podnošenja prijave ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, od datuma priznatog prvenstva.
2. Nakon registracije ni prikaz dizajna kao ni nijedan spis koji se odnosi na prijavu ne daju se na uvid javnosti u skladu s odredbama nacionalnog prava kojim se štite legitimni interesi trećih strana.
3. Obavijest o odgodi objave registriranog dizajna objavljuje se.
4. Nakon isteka razdoblja odgode ili na drugi raniji datum na zahtjev nositelja prava ured sve upise u registru i spis koji se odnosi na prijavu daje na uvid javnosti te objavljuje registrirani dizajn.

Članak 31.

Postupak za proglašavanje ništavosti

1. Države članice u svojim uredima osiguravaju učinkovit i brz administrativni postupak za proglašenje prava registriranog dizajna ništavim, ne dovodeći u pitanje pravo stranaka na postupak pred sudovima.
2. Administrativni postupak za ništavost osigurava proglašenje prava dizajna ništavim barem na temelju sljedećih razloga:
 - (a) dizajn se nije smio registrirati jer nije u skladu s definicijom utvrđenom u članku 2. točki (3) ili sa zahtjevima iz članaka od 3. do 8.;
 - (b) dizajn se nije smio registrirati zbog postojanja prethodnog dizajna u smislu članka 14. stavka 1. točke (d).
3. Administrativni postupak osigurava da su za podnošenje zahtjeva za proglašavanje ništavosti ovlašteni barem:
 - (a) u slučaju stavka 2. točke (a) osobe, skupine ili tijela iz članka 14. stavka 2.;
 - (b) u slučaju stavka 2. točke (b) osoba iz članka 14. stavka 3.

Članak 32.

Produljenje

1. Registracija dizajna produljuje se na zahtjev nositelja prava dizajna ili na zahtjev osobe koja je za to ovlaštena na temelju propisa ili ugovora, pod uvjetom da su plaćene pristojbe za

produljenje. Države članice mogu odrediti da potvrda o plaćanju pristojbi za produljenje treba predstavljati takav zahtjev.

2. Ured obavješćuje nositelja prava registriranog dizajna o isteku registracije najmanje šest mjeseci prije spomenutog isteka. Ured se ne smatra odgovornim ako ne dostavi takve podatke, a takav propust ne utječe na istek registracije.

3. Zahtjev za produljenje podnosi se i pristojbe za produljenje plaćaju najkasnije šest mjeseci prije isteka registracije. Ako se to ne učini, zahtjev se može podnijeti u dodatnom roku od šest mjeseci neposredno nakon isteka registracije ili njezina kasnijeg produljenja. Pristojbe za produljenje i dodatna pristojba plaćaju se unutar tog dodatnog roka.

4. Kad je riječ o registraciji na temelju višestruke prijave, ako su plaćene pristojbe za produljenje nedovoljne za sve dizajne za koje se traži produljenje, registracija se produljuje ako je jasno za koje je dizajne namijenjen plaćeni iznos.

5. Produljenje ima pravni učinak sljedećeg dana od datuma isteka postojeće registracije. Produljenje se upisuje u registar.

Članak 33.

Komunikacija s uredom

Stranke u postupcima ili, prema potrebi, njihovi zastupnici određuju službenu adresu za svu službenu komunikaciju s uredom. Države članice imaju pravo zahtijevati da se takva službena adresa nalazi u Europskom gospodarskom prostoru.

POGLAVLJE 4.

ADMINISTRATIVNA SURADNJA

Članak 34.

Suradnja u području registracije dizajna, administracije i ništavosti

Države članice slobodne su učinkovito surađivati međusobno i s Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo s ciljem promicanja konvergencije praksi i alata koji se odnose na ispitivanje, registraciju i proglašavanje ništavosti dizajna.

Članak 35.

Suradnja u drugim područjima

Države članice slobodne su učinkovito surađivati međusobno i s Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo u svim područjima svojih aktivnosti osim onih koja su navedena u članku 34., a koja su od važnosti za zaštitu dizajna u Uniji.

↓ 98/71/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

POGLAVLJE 5.

⊠ ZAVRŠNE ODREDBE ⊠

Članak 18.

Revizija

~~Tri godine nakon dana provedbe određenog u članku 19., Komisija podnosi analizu posljedica odredbi ove Direktive za industriju Zajednice, posebno industrijske sektore koji su najviše pogođeni, naročito proizvođače složenih proizvoda i sastavnih dijelova, za potrošače, za tržišno natjecanje i za rad unutarnjeg tržišta. Najkasnije godinu dana kasnije, Komisija predlaže Europskom parlamentu i Vijeću sve promjene ove Direktive potrebne za završavanje unutarnjeg tržišta s obzirom na sastavne dijelove složenih proizvoda i bilo koje druge promjene koje smatra potrebnima s obzirom na savjetovanja sa stranama koje su najviše pogođene.~~

Članak 36.19.

Provedba ☒ Prenosnje ☒

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ☐člancima 2. i 3., člankom 6., člancima od 10. do 19., člankom 21., člancima od 23. do 33. najkasnije do ...[Ured za publikacije: unijeti datum = 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Direktive].☐ ~~ovom Direktivom prije 28. listopada 2001.~~ ☒ One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera. ☒

Kada države članice donose ☒ te mjere ☒ ~~ove odredbe, te odredbe~~ one ~~prilikom njihove službene objave~~ sadržavaju uputu upućivanje na ovu Direktivu ili se ~~uz njih navodi takva uputa~~ na nju upućuje prilikom njihove službene objave.☒ One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenу izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. ☒ ~~Načine tog upućivanja određuju~~ Države članice ☒ određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave ☒.

2. Države članice Komisiji dostavljaju ☒ tekst glavnih ☒ ~~odredbe~~ odredaba nacionalnog prava koje ~~donose~~ donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 37.

☒ Stavljanje izvan snage ☒

☒ Direktiva 98/71/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od ... [Ured za publikacije: unijeti datum = dan nakon datuma iz članka 36. stavka 1. prvog podstavka], ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo Direktive, koji su navedeni u Prilogu I. ☒

☒ Upućivanja na direktivu stavljenу izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II. ☒

Članak 38.20.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu*
☒ *Europske unije* ☒ ~~*Europskih zajednica*~~.

☒ Članci 4. i 5., članci od 7. do 9., članci 20. i 22. primjenjuju se od ... [*Ured za publikacije:*
unijeti datum = dan nakon datuma iz članka [38.] stavka 1. prvog podstavka]. ☒

Članak ~~39.24~~

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik